

Padec trdnjave Erzerum. Velike angleške izgube.

KOLIKO VOJAKOV SO VJELI RUSI IN KOLIKO VOJNEGA MATERIALA SO ZAPLENILI, SE DOZDAJ ŠE NI MOGLA DOGNATI. - RUSI SO PRODIRALI OD TREH STRANI PROTI TRDNJAVI. - NEMCI PRAVIJO, DA ZNAŠAJO RUSKE IZGUBE 5000 MOŽ. - ZAVEZNIŠKE BOJNE LADIJE PRED DARDANELAMI. - POLOŽAJ V EGIPTU. - ARABCI PRI SUŠKEM PREKOPU. - VOJNI PLEN.

Petrograd, Rusija, 17. februarja. - Danes je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

Dozdaj se je dognalo, da so Rusi zaplenili še nadaljnjih 25 težkih topov, ter vjeli pri utrdbi Tasi 39 turških oziroma nemških častnikov ter 1400 turških vojakov. Ta utrdba je udaljena 20 verst od Erzeruma.

Trdnjava Erzerum je v naših rokah. Mesto je začelo na več krajih goreti.

London, Anglija, 18. februarja. - "Timesov" dopisnik je sporočil iz Petrograda, da se dozda še ni moglo izvesti nikakih podrobnosti o padcu Erzeruma. Toliko se ve, da je poveljeval oblegovalni armadi general Judenice. Armada je prodirala v treh oddelkih proti mestu, namreč mimo Olti, mimo Karsa in mimo Sara Kamiša.

London, Anglija, 18. februarja. - Ruske čete so dospale do Baiburta. To mesto leži ob cesti, ki vodi proti Trapezuntu in je oddaljeno 75 milj od Erzeruma.

Berlin, Nemčija, 18. februarja. - V Kavkazu se je vnela izvanredno vroča bitka, ki se je končala z popolno zmago turškega orožja. 5000 Rusov je padlo oziroma jih je bilo ranjenih.

Petrograd, Rusija, 18. februarja. - Ruski uradni časopis naznanja sledeče:

Rusi so vjeli v Erzerumu 100,000 turških vojakov ter zaplenili več kot tisoč topov. V zunanjih utrdbah je bilo 467 topov, v notranjih 374; 200 poljskih topov je bilo pa v mestu samem.

Petrograd, Rusija, 18. februarja. - Ko je dospela sem vest o padcu Erzeruma, je zavladalo povsod silno veliko navdušenje. Erzerum je za Ruso zelo velikega pomena. Zdej so Rusom odprte vse poti proti severu in jugu. Turškim četam v Mezopotamiji in Siriji preti velika nevarnost. Padec te trdnjave bo imel posebno na Rumunsko zelo velik upliv.

Pariz, Francija, 18. februarja. - Ko je izvedel francoski predsednik Poincaré, da je padel Erzerum, je brzoglavno čestital carju Nikolaju in velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču. Pariško časopisje proslavlja velikega kneza kot največjega junaka.

London, Anglija, 18. februarja. - Neki tukajšnji brozjavni agenturi so sporočili iz Kaire, da se nahaja 40 milj južno od Imajlije preko tisoč Arabcev, ki so sklenili prodirati proti Sueškemu prekopu. Močna angleška kolona je že dobila povelje, da naj njim zapre pot.

Berlin, Nemčija, 18. februarja. - Angleži so doživeli pri Korni, tam kjer se izliva Evfrat in Tigris, veliko večji poraz kot se je začetkom mislilo. Angleži so izgubili 2000 mož, tri sto vobodov in veliko vojnega materiala.

Turški letalci so se v sredo pojavili nad Kut-el-Amara in metali bombe v mesto. Bombe so povzročile veliko škodo.

Berlin, Nemčija, 18. februarja. - Italjansko časopisje poroča sledeče:

Angleške oblasti so zapovedale Senuzijeem, da naj prenehajo z boji ob zapadni egiptovski meji. Poveljniki ustaše dozda niso še podali nobenega odgovora.

Carigrad, Turčija, 18. februarja. - Danes je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

Naša artilerija je zapodila v beg neki sovražni monitor, ki se je poskušal približati Halar Dere. Monitor je bil precej poškodovan, vendar ne toliko, da bi se ne mogel umakniti.

Curich, Švica, 18. februarja. - Dunajski ministrski svet je sklenil izročiti bakreno streho mestne hiše vojaškim oblastim. Mestno hišo bodo zatem pokrili z galvaniziranimi železnimi pločami.

London, Anglija, 18. februarja. - Kolikor se je moglo dognati so izgubili Turki pri Erzerumu 40,000 do 100,000 vojakov. Ruske izgube so v primeri s turškimi malenkostne. Kakor kaže, Turkom ne bo preostalo drugega, kakor umakniti se iz Kavkaza in Mezopotamije.

Angleška posadka v Kut-el-Amari bo potemtakem kmalo svobodna, pa tudi armada generala Aylmera bo prišla do večje veljave.

Italjanska fronta.

Bojišče pri Rombonu je pokrito z italjanskimi trupli. - Vroči boji za Gorico. - Težke izgube.

Berlin, Nemčija, 17. februarja. - Avstrijski generalni štab poroča: Ob Soči in koroški fronti se vrše vroči artilerijski spopadi.

Pri Dobroduhu je eksplodiral sovražnik nekaj svojih velikih min, toda posebne škode ni povzročil. Pri Javorcu smo že osmice poginili italijanske prednje straže z njihovih postojank. - Pri Rombonu smo osvojili nekaj zelo važnih pozicij. Tamošnja okolica je pokrita s trupli mrtvih Italijanov.

Dunaj, Avstrija, 17. febr. - Uradno se razglša: - Sovražna artilerija je obstreljevala vasi v Kanalski dolini ter Tolmin in Gorico. Avstrijska artilerija je izstrelila pri Pulju neki sovražniški aeroplan.

Rim, Italija, 17. februarja. - Močan avstrijski oddelek, sestojel iz vojakov 27. domobranskega polka je napadel naše postojanke pri Monte Rombonu. Sovražniki smo poginili z velikimi izgubami v beg in vjeli poveljujočega častnika. - Naši letalci so obstreljevali Nabrežino.

Dva nenavadna potnika.

Včeraj sta prispela s parnikom "Espagne" iz Bordeaux na francoskem dva nenavadna potnika. Imenujeta se Baptiste Ugo in Esmliare Adrian in njuni sopotniki na parniku so ju šalivo nazivali "ta dolgi in ta kratki", ker Baptiste je ravno osem čevljev visok in so razmerno širok, dočim meri mali Esmliare samo 29 palecev. Ta dva nenavadna človeka se bosta kazala v cirkusu Ringling Brothers. - Velikan je star 43 let, pritlikavec pa ima 38 let.

Dasi so se sprva bali, da bi bil dolgin Baptiste za cirkus preveč drag potnik, ker je potreboval dvoje kabin, da je mogel stegniti svoje noge na postelji druge kabine, vendar se je vsa stvar izkazala za cenejšo, ker je porabil mali pritlikavec oni del postelje, ki je dolgin ni zavaljal. Steno med dvema kabinama so morali namreč preluknjati, da je mogel velikan udobno ležati. Oba sta že mnogo prepotovala in sta bila tekom vožnje zelo dobre volje. Oba obžalujeta, da se ne moreta udeležiti vojne, ker v moderni vojni sta oba neuporabna, eden radi velikosti, drugi iz nepsotnega vzroka. Baptiste namreč ne bi mogel skrivati svoje glave za strelski jarki, dočim se mali Esmliare boji, da se ne bi zgenil v hlatu na dnu jarkov.

Povračilo.

Berlin, Nemčija, 17. februarja. - Iz Stockholma poročajo, da je na pošti v Gothenburgu 58,000 paketov, ki so namenjeni za Anglijo. - Pošta jih ne bo prej ekspedirala, predno ne vrnejo Angleži vsa pisma in pakete, ki so bili namenjeni za Švedsko.

Francoski so zasedli most.

Pariz, Francija, 17. februarja. - Havarsova agentura poroča iz Aten, da so zasedle francoske čete most, ki vodi preko reke Vardar.

Japonski generalni konzul.

Tokio, Japonsko, 17. februarja. - Msamo Hanibara, dosedanji ravnatelj telegrafnega oddelka v zunanjem ministrstvu in bivši ataše japonskega poslanstva v Washingtonu, je postal japonski generalni konzul v San Francisco.

Villa in njegovi banditi.

El Paso, Tex., 17. februarja. - V okraj San Juan je prihajalo štiristo Villovih pristašev, ki so v dveh dneh zaplenili vse, kar jim je prišlo v roko in požgali vsa poslopja. Ko so prišli Carranzovi vojniki v oni okraj, so našli skoraj vse prebivalce brez obleke. Villovi pristaši so posilili vsakega mladega dekleta, ki jim je prišlo na pot.

ROJAKI POZORI!

Ker nam letos nikakor ni moglo dobiti PRATIK iz starega kroja, opozarjamo vse cenjene rojake in rojakinje, da naj pridno skrivajo svoj rok.

Morilec Hans Schmidt.

Danes zjutraj bo umrl na električnem stolu Hans Schmidt, morilec Ane Amuellerjeve. Bojazljiv.

Hans Schmidt, bivši katoliški duhovnik, ki je umoril in razkosal svojo ljubico Ane Amuellerjevo, bo koncal danes zjutraj svoje življenje na električnem stolu v jetnišnici v Sing Singu. Po svojem zagovorniku G. Koelblu je zanikal odgovornost za smrt Ane Amuellerjeve.

Ane Amuellerjeva je bila umorjena dne 2. septembra leta 1913. Bila je hišna v neki cerkvi v tem mestu. Schmidtova izjava, ki jo je izdal po svojem zagovorniku, se glasi:

Usmrtili me bodo radi laži in ne radi umora, ker uboga Amueller je umrla vsled posledic nepostavne operacije. Če mi policija ne bi vse slepo verovala, kar sem ji natvezil, temveč napravila sama brez ozira na moje izpovedbe posebno preiskavo, bi se lahko o tem prepričala. Detektiv Casassa se je trudil na vse kriplje, da bi mu prižgal to dejstvo, kar pa nisem hotel storiti, ker se mi ni zdelo pošteno, da bi potegnil v nesrečo one, ki so po mojem naročilu delali. Morda je res, da sem bil kratko po dekletovi smrti nekoliko duševno nenormalen, a nikdar nisem bil blazen.

Potem se še zagovarja, da bo umrl le vsled nepopolnosti postav, ker on dekleta ni umoril in tega tudi ni nameraval storiti. Upa, da bo še prišel čas, ko bodo spoznali to in ko bo odpravljena smrtna kazen.

Ossining, N. Y., 17. febr. - Hans Schmidt, ki bo umrl na električnem stolu danes ob solnčnem vzhodu, je najbolj zavržen zločinec, kar jih je šlo kdaj v smrt. - Trese se od strahu in vsled te bojazljivosti nima nikakih simpatij od strani drugih obsoencev.

Ker se je Schmidt že trikrat tekom tedna skušal usmrtiti, so postavili četrtno stražo, da ne izvede svoje namere.

Nocoj je z obsojencem oče Kašin, jetniški kaplan. Drugi obsojenci, ki čakajo svojo smrt, nimajo zanj nikake prijazne besede ter se iz njega norčujejo. - Oskrbnik Kirchway ne bo prisostvoval usmrtitvi, ker je nasproten smrtni kazni.

Domača vest.

V nedeljo, dne 20. februarja se ponovi v cerkveni slovaški dvorani sv. Družine 21 Nassau Ave., Brooklyn, igra "Prisegam". Vpizorile jo bodo članice Marijine družbe v New Yorku. Razentega bo na vzporedni tudi petje in prosta zabava. - Začetek točno ob petih popoldne.

Pride naj vsak, ki se zanima za dramatično in za lepo petje.

Svetovna vojna.

Sedanja vojna se ne da primerjati z nobeno v svetovni zgodovini. - Pregled dogodkov.

Nekateri med nami se niti ne zavedajo, da žive v važni zgodovinski dobi, v dobi svetovne vojne. Devet držav je zaplenjenih v to grozno klanje, devet držav je sklenilo boriti se do konca. Kdor natančno ne zasleduje vseh dogodkov, ne ve, kako se je vojna razvijala, ni mu znano, kdaj je ta ali ona država napovedala vojno in ne ve, kdaj je padla ta ali ona važna trdnjava. Potrebno se nam je zdelo sestaviti kratek pregled vseh važnejših dogodkov sedanje vojne tako da bo vsak rojak vedel natančno za dan, ko se je kaj važnejšega pripetilo.

Tozadnji pregled je natisnjen v letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju, ki vsebuje razen tega še vse polno člankov, lepih povesti, raznih zanimivosti in slik. Nobena slovenska hiša bi ne smela biti brez njega. Ker smo ga letošnje leto tiskali le omejeno število, opozarjamo rojake, da naj ga vsak takoj naroči.

Stane samo 35 centov s poštnino vred. Naročite ga pri: SLOVENSKI PUBLIKACIJSKI CO., 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velike povodnji.

Poplava je napravila na severnemški obali veliko škodo. - Strani viharji na Francoskem.

Berlin, Nemčija, 17. februarja. - Cela nemška severna obal je preplavljena. V Hamburgu so morali prebivalci zapustiti vse one hiše, ki se nahajajo poleg obrežja. Cestna železnica ni mogla voziti do desete ure zjutraj, ker je vdrlo voda v električno centralo.

Pariz, Francija, 17. februarja. - Nad celo severno Francijo je divjal večeraj silen vihar, ki je napravil v Parizu in okolici ogromno škodo. V Parizu je opeka, katere je padala s streh ubila veliko oseb.

V Chambersy okraju so skoraj vse ravnine poplavljene.

S fronte poročajo, da od začetka vojne ni bilo še nikdar tako slabega vremena kot je bilo zadnjih osemindeset ur.

Amsterdam, Nizozemsko, 17. februarja. - V Monikendam je povzročila voda največjo škodo. - V Kolendamu so morali prebivalci zapustiti dvajset hiš. Voda je prodrla železniški nasip pri Oostzaal.

Škodo cenijo na več milijonov frankov.

Proti Solunu.

Pariz, Francija, 17. februarja. - S prerokovanjem nemškimi ofenzivnim prodiranjem proti Solnu najbrže nič ne bo. Kakorhitro bi Nemci prekorajili grško mejo, bi se Grška pridružila zaveznikom. - Njej bi najbrže sledila tudi Rumunija.

Smrt na železnici.

Rochester, N. Y., 17. februarja. - James O'Neil, 33-letni delavec je bil danes ubit od nekega potniškega vlaka newyorške centralne železnice.

Nemški prestolonaslednik.

Pariz, Francija, 17. februarja. - Nekemu tukajšnjemu časopisu so sporočili iz Švice, da je bil nemški prestolonaslednik imenovan za vrhovnega poveljnika nemških čet v Alzaciji in Lotaringiji. - Koliko je na tem resnice, se seveda dozda še ni moglo dognati.

Pozor pošiljatelj denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizu 7 milijonov kron. Vse te pošiljave so dospale v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znanec, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov. Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	\$	K.	\$
5....	.90	120....	17.49
10....	1.80	130....	18.29
15....	2.35	140....	20.29
20....	3.05	150....	21.73
25....	3.80	160....	23.20
30....	4.50	170....	24.65
35....	5.25	180....	26.10
40....	5.95	190....	27.55
45....	6.70	200....	29.00
50....	7.40	250....	36.25
55....	8.15	300....	43.50
60....	8.85	350....	50.75
65....	9.60	400....	58.00
70....	10.30	450....	65.25
75....	11.05	500....	72.50
80....	11.75	600....	87.00
85....	12.50	700....	101.50
90....	13.20	800....	116.00
100....	14.50	900....	130.50
110....	15.95	1000....	142.50

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. - Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponedelja par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spreminjajo.

TVERKA FRANK SAHNER,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Na sledu zastrupljevalca. Velike žrtve Mehikancev.

CRONES, KI SE IZDAJA ZA ZASTRUPLJEVALCA NA POJEDINI KATOLIŠKIH DUHOVNIKOV V CHICAGO, ILL., JE ZOPET PISAL NA "N. Y. TIMES". - NAVAJA VZROKE ZA SVOJE DEJANJE. - POLICIJA GA ŠE VEDNO NE MORE DOBITI. - TEKOM TREH LET SO UMRILI MEHIKANCI 112 AMERIKANCEV. - DRŽ. TAJNIK ZAGOTAVLJA, DA CARRANZA VARUJE AMERIKANCE.

Dočim se trudi policija v Chicago, Bostonu in New Yorku, da bi našla Jeana Crones, bivšega kuharskega šefa v univerzitetnem klubu v Chicagu, ki je skušal zastrupiti tristo odličnih katoliških duhovnikov in lajkov, na neki pojedini, ki so jo priredili na čast knezoškofu Mundelein, se zasledovanec navidez srečno skriva v New Yorku.

Včeraj je pisal Crones na list "N. Y. Times" svoje drugo pismo, ki mu je priložil tudi odtiske svojih prstov ter je izrazil veselje nad dejstvom, da bodo prišli semkaj tudi čikaški detektivi, da bodo pomagali pri njegovem zasledovanju. V pismu na newyorški list tudi omenja vzroke, ki so ga pripeljali do tega, da je hotel zastrupiti tristo ljudi obenem.

Kakor so dognale poštne oblasti iz tega pisma, je bilo oddano nekeje v doljnem koncu mesta, in steer krog pete ure popoldne.

Oni, katerih se tiče ta zadeva, prav nič več ne dvomi, da je pisec tega pisma res čikaški zločinec, ki se zdaj skriva pred postavo, Jean Crones. Tudi uradniki mednarodne korespondenčne šole v Serantonu, Pa. so dognali, da je podpis na pismih isti, kakor ga je podpisoval Crones pred nekaj leti, ko je bil član one šole in se je učil kemije.

Odtiski prstov, ki jih je poslal Crones, so zelo jasni in so nekako izzivanje na policijske oblasti. V prvem delu pisma je poskušal Crones navesti vzroke, ki so ga dovedli do njegovega dejanja. Glasi se takole:

Čemu sem naredil? Dočim pobijajo v Evropi milijoni krstjanov drug drugega v enem najkrvavejših klanj, in dočim hodi tukaj v tej prosti deželi na tisoče mož in žene brez hrane in brez strehe po cestah, v ravno istem času pa privrže Cerkev pojedine in za vsako osebo na pojedini, ki se začne z kavijarjem in šampanjcem, plača po \$15. - iz denarja, ki je bil naberačen od ubogih delavskih mož in žena, in ta denar je bil iztisnjen iz krvi teh revnih delavcev. Take razmere so sramotne. To je pomankljivost kristjanstva in napad na poštenost in izzivanje človeštva. Naj Cerkev odgovori svetu na moje obtožbe in jaz se bom zagovarjal za dejanje, ki sem ga storil. - Jean Crones.

Potem še pripoveduje, kako je ubežal policiji v Buffalo, N. Y., da se nahaja zdaj v New Yorku in da je delal eno uro v bližini policijskega glavnega stana. Policija se trudi na vse kriplje, da zasledi zastrupljevalca.

Washington, D. C., 17. februarja. - Predsednik Wilson je poslal danes odgovor na resolucijo senatorja Folla iz države New Mexico. V tem odgovoru je predsednik priznal, da je bilo ubitih od Mehikancev šestindesetdeset ameriških civilistov v Mehiki, potem zopet dvajset Amerikancev in 16 ameriških vojakov na ameriški strani meje. Vsi ti umori so posledica pomanjkanja redu, ki so ga po trditvi senatorja Folla krive Zdr. države.

Poročilo pravi, da je bilo mogoče še veliko več ameriških državljanov, ki se pa zanje ne ve uradno. Dasi je zahtevala resolucija senatorja Folla objavljenje vse uradne korespondence med vlado Združenih držav in njenimi konzularnimi zastopniki v Mehiki ter drugimi uradniki iz drugih držav v Mehiki, vendar tega predsednik ni hotel storiti, češ, da to ne bi bilo prav. Obenem se je vlada tudi izrazila, čemu da je priznala Caranzovo vlado. To je storila zagadatelj, ker je bil Caranza edini Mehikanec, ki se je resno lotil dela in organiziranja v svoji domovini in ki je dal dovolj poročila in zagotovila Združenim državam, da bo čurval interese in življenja Amerikancev in drugih inozemcev.

Dosmrtna ječa za vohunko.

London, Anglija, 17. februarja. - Herbert L. Samuel, državni tajnik za domače zadeve, je naznanil v angleški poslanski zbornici, da je bila neka vohunka, ki je bila sprva obsojena na smrt, pomiloščena na dosmrtno ječo. Vohunko so spoznali krivo pri kriminalnem sodišču. Pritožba je bila sicer zavrnjena, smrtno kazen pa so vendar izpremenili v dosmrtno. Delovanje vohunke so razkrili šest dni po njenem prihodu na Angleško. Zajeli so tudi več njenih pisem, ki so dokazala njeno krivdo. Obsojenka ni angleška državljanka. - To je ba je prvi slučaj od začetka vojne, da je dobila na Angleškem kaka ženska tako težko kazen radi vohunstva.

\$6000 za izgubo roke.

Mount Vernon, N. Y., 17. febr. - Arthur Petitte, prodajalec v Yonkers, je dobil tožbo za \$6000 odškodnine, ki jih je zahteval od New York Central Railroad Company za izgubo svoje desne roke. Rekel je, da je hotel stopiti na postaji Lowerre na vlak, ki pa se je začel tako nepričakovano premikati, da je prišel z desnice pod kolesa.

Brezplačno

dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji." Spisal je to knjižico Kosto Unković, pravnik.

Stroški švicarske vlade.

Zeneva, Švica, 17. februarja. - Švicarske poštne oblasti so do danes potrošile \$1,800,000, ker so brezplačno odpravljale pošto vojnih ujetnikov.

Operacije v vzhodni Afriki.

London, Anglija, 17. februarja. - Oficialno je bilo razglašeno, da sta se 12. februarja spopadli pri hribu Salaita Angleži in Nemci. - Angleži so izgubili 172 mož.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
(a corporation.)
FRANK SAKNER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
na pol leta 1.50
na celo leto za mesto New York 4.00
na pol leta za mesto New York 2.00
na celo leto za vso Evropo 2.50
na pol leta 1.25
na celotni leti 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
trideset dni v letu.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebno se ne
prihajajo.

Denar naj se blagovno pošilja po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje bi-
vališče naznači, da hitreje naj-
demo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam narodite se
naslov:

"GLAS NARODA"
23 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Zakon o poboti.

Kdor z zanimanjem zasleduje
razvoj razrednih odnosov v so-
dobni družbi, lahko opazi, da
stremi zakonodajstvo kulturnih
držav za tem, da izboljša stanje
delavskih slojev.

Zdaj že obstoji posebni pravni
oddelek pod imenom "socialne
zakonodaje", ki obsega obširno
množino zelo koristnih zakonov,
ki pravnavajo odnose med ka-
pitalom in delavstvom. Mora se
pa priznati, da cela vrsta social-
nih zakonov ni odstranila temelj-
nih nasprotij v kapitalistični dru-
žbi med razredom onih, ki imajo
in onih, ki nimajo.

V vsakem slučaju se je zaneslo
nekaj resnice in pravice v ostro
borbo dela in kapitala. In s tem
uspehom se more ponašati delav-
ski gibanje.

Kar se tiče Združenih držav, se
more opaziti, da je bila zanesena
semkaj misel za redno, sistema-
tično borbo delavcev v zaščito
svojih interesov z velikanskim
prisiljevalnim valom. Povprečen
evropski, posebno industrijski
delavec, pride sem navadno z že
jasno oblikovano predstavo o
njem o svojih interesih ter jih z
gotovostjo varuje s pomočjo zdru-
ženih sil vsega delavskega sveta.

Zato se ni čuditi, da zavzema že
tudi ameriško ljudsko mne-
nje in za njim tudi ameriško
zakonodajstvo v tem vprašanju
polagoma isto stališče, ki so ga
zavzele evropske države že davno
poprej.

Eden najpomembnejših uspe-
hov delavstva je pač zakon o na-
gradi in povračilu delavcev za po-
škodbe.

V prvih se je pojavil tak zakon
v Nemčiji leta 1884. Kmalu so ga
potrdile vse nemške države. V
Združenih državah pa je bilo to
upeljano šele leta 1910.

Amerikanci hočejo kakršnekoli
tarifne komisije. Washingtonska
vlada se še ni izrazila odkrito gle-
de tega vprašanja. Predsednik
Wilson se še vedno trudi, da bi
uredil to vprašanje, ne da bi bilo
treba imenovati za to posebno ko-
misijo.

Liga, ki zagovarja tarifno ko-
misijo, je izdelala podoben načrt,
v korist katerega se je začela ži-
vahna propaganda. Ta liga pred-
laga, naj bi predsednik določil ta-
rifno komisijo, ki bi sestajala iz
sedmih ljudi, odobrenih od sena-
ta. Vsak član te komisije naj bi
dobil po dvanajst tisoč dolarjev
na leto ter se tekom časa svoje
službe ne bi smel pečati z nika-
kim drugim delom in poslom. Ko-
misija bi morala tudi imeti pravo
sodnijskim potom dobiti si
pri rešitvi njih vprašanj. Svoja raz-
iskavanja naj bi delala komisija
na zahtevo predsednika, ali pa tu-
di iz svojega lastnega nagiba. Glavna
nalogata komisije bi bila ta, da
bi natančno preučila stanje
proizvajanja v Ameriki in v ino-
zemstvu, in sicer takih predme-
tov, ki pridejo najbolj v poštev za
ozir na tarife ter obračala pri-

tem posebno pozornost na plačo
delavcev, čas dela in pa življenske
razmere.

Takih in podobnih vprašanj se
zelo poslužujejo tudi politični
krogi s tem namenom, da bi pre-
slepili svoje volilce pri volitvah.
In čisto gotovo je, da ne bo ma-
hna uloga, ki jo bo to vprašanje
igralo se v boju med republikanci
in demokrati.

Dopis.

Thomas, W. Va. — Rudniki
Davis Coal & Coke Co. so se za-
prli radi stavke, ki se tiče rudni-
kov 24, 26, 28, 34, 36, 38, 39, 40,
41, 43. Ta stavka se tiče več, ka-
kor dva tisoč delavcev in upati je,
da se bo kmalu končala. Zahteve
delavcev so, da dobivajo celodnev-
ni delaveci 15¢ več na dan, 75¢ za
voz po eno in pol tone. Poleg te-
ga tudi, da naj odstrani družba
družbine prodajalne in kupone, ki
so obremenjeni proti državnim zaka-
nom. Vse je mirno in v redu v in-
izven Thomasa. Zdi se, da so ljud-
je zelo mirni in da pričakujejo
odgovora od družbe. Upati je, da
bo kmalu tehtan ves prenog v tej
državi in da bodo plačani delavci
za toliko, kolikor izkopljejo in da
bo prenehal stari sistem.

Lažnjivcem, izkoriščeval- cem in zapeljivcem Slo- vencev v La Salle, Ill., še en odgovor.

(Nadaljevanje.)

Ali ste že naredili "tajlango"
kar na debelo? In pa 2. nov. 1915
ste plačali v presledkih skupno
\$1000, danes, do 1. febr. 1916 ste
uplačali na zemljišče skupno le
\$4600, ostane dolga na zemljišču
do 1. febr. še \$900. Vi ste pa že 2.
novembra 1915 imeli dolga le \$700.
Kaj je s to vašo kolobojco? Pri-
dite na dan, kje je denar? Danes
govorite da je vse plačano in
nekaj gotovine v blagajni. Tako se
"bluffa" lahko le vaše kozle,
nas ne boste. Zato boste nas zopet
imenovali zidajce, škrtje, nazad-
njake, lažnike itd. Za resničnost
navedenega potrjuje lastnik in up-
nik istega zemljišča J. Cummings.

Nekdo očitno nekaj polaga na
sree članom društva Edinost, ter
nekaj dokazuje. Denar, ki smo ga
v dveh mesecih izplačali, smo iz-
plačali samo za bolniške podpore
in to znaša skupaj (enajst) \$450.
Ali je bil ta denar proč vržen ali
zašpekuliran? Ta denar so prejeli
bolni člani dr. Edinost, kateri so
lahko ponosni (?) nanj! Dalje pri-
znava, da imajo svoto \$300 v del-
nicah S. D. pa da bi se dali, če bi
imeli itd. Ali ta denar ni zašpekul-
iran? Povejte vendar, kdaj je
dovolila večina društvenih članov,
da se smejo kupiti delnice? Ali je
postavno, da se sme z društvenim
denarjem razpolagati za take špek-
ulacije?

Ko to pišem, dobim "Smolnati
Vestnik"; o groza, zopet druga
eksplozija!

Mesec in pol so pripravljali
bombe in milostno prosili za mate-
rijal, slednjim sem jim je posreči-
lo nabrati nekaj gnile tvarine,
katero so sami sestavili ter z milo
prošnimi besedami in obljubami
poskušali omogočiti, da bi učinko-
vali. Da bi bila moč jajača, so tva-
rino zabili s težkimi bati naših
naših slavnih notarjev, kateri so
svojo učenost študirali in izpit na-
redili v hrvaških pragozidih. Ko
je bilo delo z veliko težavo dovr-
šeno, hitro z bombami na pravo
mesto, kjer gotovo eksplozirajo in
uničijo kar nas tako stano trpin-
či, t. j. M. Kompa. Bombe so se
razpočile z zamolklim tonom —
nobene škode! Pogledam tvarino
holj natančno, pa kaj je bilo no-
tri? Sami otrobi strijeni s smolo.
Notranji glas mi je rekel: Matija,
če ne bo druge bolezn za smrt, ži-
veti bodeš moral večno.

Sedaj pa ob kratkem o priso-
žnikih.
Urbanija, danes rečem da dr.
Edinost je ravno protipostavno,
ker je društveni denar uporabilo v
špekulacijske svrhe; in ti imenu-
ješ mene radi tega javnega laž-
njivca? Ti bodem pa dokazal, da
nisem, le potrpi malo. J. Sušnik,
ali nisi ti govoril v gostilni kake
tri tedne pred sejo 9. jan. t. l., ko-
liko si imel sitnosti radi nekega
čeka, in potem na seji 9. januarja
si še toliko priznal, da ti je trgo-
ve zagrozil s policijo, ako mu ne
prineseš "cash" "money" za isti

ček. Imamo priče dovolj. In ti po-
goltneš svoje prepiranje v korist
brezvestnečim, mogoče za kupico
pive? Sram te bodi!

Tretji, 18-letni fantiček, F. Rav-
nikar, ki še ne pozna življenja,
in si kot bilka na vodi, vsa sa-
pica te lahko obrne kamor hoče,
ali nisi ti meni osebno pravil —
in še ena oseba je bila poleg —
kako ti je Novak odgovarjal sode-
lovati pri Dram. P. Društvu Slo-
venija. Praviš, da ti je Novak re-
kel, da M. K. ni vreden, da bi se
v njegovih prostorih prirejala
igre, pevske vaje itd. in to radi
tega, ker omenjeni K. radi svojih
lastnih koristi (?) in dobičkažel-
nosti toliko nasprotuje S. D. itd.
Fantiček, ti si bil navzoč povsod,
in na seji: ali sem jaz prejel le en
cent denarja? Ali se je igra vrši-
la v mojo korist? Pravi vzrok tega
zadrževanja, nesramnega odgovar-
janja od strani Novaka pa je, ker
se je igra vršila za cerkveno kor-
ist.

Kake koristi ali dobičkaželno-
sti sem jaz sedaj željan, ko vendar
živim zasebno na farmah? Za stran
mene, je vendar vseeno, naj bo
tam najboljši "business" ali če so
vrata zaprta. — Jaz dobim svoj
"rent" od pivovarstva za kolikor
let je vzel v rent in to je vse. O
kaki dobičkaželnosti ne more bi-
ti govora, ter vsa vaša gonja pro-
ti meni temelji na zgolj nesramni
podlagi ostudnih laži. Resnice no-
čete priznati, ker vas preveč v oči
kolje.

Torej nesramneži, prenehajte
enkrat z nesramnimi prebajitve-
mi o kakem koristolovstvu. Saj
se morate študiti sami sebi, če im-
ate še kolikaj človeške dostojno-
sti.

Ti fantiček si kmalu izprevidel,
da je Novak govoril resnico. —
Povej vendar, kaj si izprevidel?
Daj, povej, saj si videti "brihten"
fantek, piši sam (ne Novak), saj
znaš lepše kot on. Vidiš, moj zna-
člj je pa tak kot stoletni hrast;
še najhuši vihar ga ne upogne,
pa da bi ga kozli pordili? Vedre-
mo!

Skrival se pa nikdar nisem pod
kake plašče, več, ker nisem straho-
petnež.

Dalje, neka večja čreda kozlov,
ko se je napasla raznih obrankov
in brsti, zamekče krog Novaka
in Črtaliča: beee, in oba dobro
poznano in vemo ceniti nju delo-
vanje itd. Mi ju pa še bolj pozna-
mo, ker smo celo njih obraze vi-
deli na slikah v albumu mirovne-
ga sodnika v mestni hiši. Komen-
tara ni potreba. Za zadnjega, bi
ne bilo več kot prav, da bi kozli
za njega vrtili "obranke" v po-
dobi (\$), katere je že davneje po-
goltnil, pa sam se nič ne zveni za-
to, če se ga prav drgne. Dobro je
tudi še v spominu zadnja tridnev-
na cerkvena veselja. Vse se je le-
po mirno vršilo, dasi je bila vde-
ležba ogromna; le ena oseba je pa
takoj povzročila preprič ko je vsto-
pila, da jo je mogla roka pravice
postaviti na cesto. In to je bil Čr-
talič, mož za splošno korist naše
naselbine.

Dalje stresa v "Proletaren" or-
ganizator V. Obit svoj "grease",
ter proti koncu omenja figure, iz
česar se da sklepati, da ima v mi-
slih avstrijske žandarje, kateri bi
mene z nasajenimi bajonetni areti-
rali, ko sem bil na obisku v starem
kraju, 1910. mesca avgusta.

Slavni organizator, slišal si nekaj
zvoniti, ne več pa ne glave ne re-
pa o tej zadevi.

Da se prepričaš, piši po tozadev-
ne sodnijske akte na e. kr. okraj-
no sodnijo v Novomestu, ali pa na
advokata dr. K. Slance v Novo-
polu, kakor je trdil Fabre. Obi-
čajno sicer osa gosencio le omr-
tviči, toda neredko se prigodi, da
gosencio s svojim želim tudi umor-
i, vendar ličinka osina vedno do-
bro uspeva, bodisi da dobi mrtvo,
bodisi živo gosencio za hrano. V-
časih prvi grebača gosencio celo
tako nerodno, da je niti popolno
ne omrtviči, a tudi to ličinka
nikakor ne nadleguje. Kakor po-
pisuje Peckham, grebača gosenci-
o najprvo krepko prime ter jo
ubode v zadnji del trebuha. Nato
jo začne s čeljustmi mikastiti in
mečkati, najbrže v srce, da ji
oslabi mišice. Potem navadno
večkrat zaporedoma ubode v
prednje dele telesa, jo zopet mi-
kastiti ter se naposled odpravi s
svojem plenom na pot. Treba je
namreč spraviti gosencio v luk-
njo. To je napor! Gosencio, tri-
krat večja od ose, je pretežka, da
bi poletela z njo po zraku. Treba
jo vleči. Čez drn in strn gre
s plenom, grebača vleče in se upi-
ra s svojimi tankimi nožicami, ki
bi jim komaj prisidili toliko mo-
či. Pripeti se, da se pokota z go-
sencio po kaki strmini navzdol, pa
tako jo zopet pobere in tem
krepkeje prime svoj plen, da ga
drpali naprej. Osa se odlikuje z

Tretja ekspedicija ameriških zdrav-
nikov v Nemčiji.

Danes popoldne se bo podala na
krovo parnika "Oscar II." tretja
ekspedicija ameriških zdravnikov
v Nemčijo. Ekspedicijo bo vodil
dr. Harry M. Richter izhoren ki-
rurg iz Chicage.

Štirideset ranjenih pri nemirih
stavkarjev.

New London, Conn., 15. febr. —
Danes je bilo ranjenih štirideset
mož pri nekem spopadu med stav-
kajočimi nalagaleci tovarov in stav-
kajočimi. Enajst so jih prepeljali v
bolnišnice.

O bojih v živalstvu.

Vsenč. prof. dr. Boris Zarnik.

(Nadaljevanje.)

Bojni nagon ose-grebače ima
svoj vzrok v skrbi za zarod; za
svoj zarod izkopava jamice ter po-
laga vanje poleg jaje ugrabljenec
gosencio kot hrano za razvijajoče
se ličinke. Svoje jamice si gradi
najraje v peščenji zemlji, ki jo je
lahko odkopati. Če najde grebača
pripravna tla, tedaj začne grebsti
s svojimi tankimi nožicami na-
vpieno luknjo. Vede se pri tem
slučajno kakor pes jazbecar: s pred-
njimi nogami koplje, a z zadnjimi
odmetava zemljo navkrišku. Kma-
la se nabere poleg jamice kupček
izkopanega peska. Toda to osi ne
ugaja. Izkopa se iz luknje, na-
loži si peska med prednje noge in
ščetine pod glavo, se dvigne v
zrak ter ga raztresna na vse stran-
i. Nato gre zopet na delo in ka-
dar je zgrebla večji kupček peska,
takoj drobič svet razprši naokoli.
Večjeja kupa peska namreč ne
mara poleg jame, ker bi pač lah-
ko izdal njen blag kakemu ne-
povabljenemu gostu. Ki je jama
dva do tri pale gosencio, preneha
s delom ter pride zadovoljna
s svojim uspehom na dan in vhod
v luknjo skrbno zakrije. Shram-
ba je gotova, treba jo je sedaj
napolniti z živečem za bodoči za-
rod. Osa poleti in obkroža bližnje
bilke in grmovje, preže na gosen-
ice. Tu pa tam posede na kak
cvet, da se naskrba medu; kajti
dasi je roparica, sama ne mara za
mesno hrano, nego se raje sladka
z medom. Ko ugleda pripravno
gosencio, švigne bliskoma proti
njej. Pa vsaka gosencio ji ne uga-
ja, kosmatih se ogiblje, ker ji dol-
ge strupene ščetine ne prija-
jo; najhuše so ji mastne gosencio-
ve večerice. Gosencio navadno za-
sluti oso; začne se zvijati in se
skuša spustiti na tla. Toda osa jo
že drži s kleščastimi čeljustmi in
jo ubode s svojim želim. Vendar
ta napad za oso ni brez opasno-
sti; gosencio pljuje proti osi v
najhuši stiski strupene sline in
gorje osi, ki je bila toli neoprez-
na, da jo je zadel gosenciin plu-
jek. Pa osa je dosti gibljiva in ok-
retna, da navadno uspe pri svo-
jih napadih. Ako se navali na go-
sencio od zadaj, tedaj se včasih
prigodi, da dobi "breo", kakor
smo to že opazovali pri napadih
moškatnikov; toda osa se hitro
pobere in ne odjenja prej, dokler
ne tišči gosencio varno v svojih
kleščah. Zagrabijo jo vedno za til-
nik ter se postavi pri tem tako,
da zajaše gosencio. Nato upogne
svoj zadek okoli gosenciinega
trupa ter jo ubode od trebušne
strani. Svoje želo zastavi v smeri,
da zadene trebušno živčevje go-
senciine, ki otrpne pod vplivom
strupca.

O tem, kako ubada grebača go-
sencio, je francoski učenjak Fa-
bre napisal daljšo razpravo. Iz
njegovih opazovanj sledi, da piči
osa gosencio vedno natančno na
istem mestu, natančno v sredini
trebuha, da zadene tako živce ter
omrtviči gosencio. Gosencio ostane
namreč po piku teden dni in še
dalje živa, a ganiti se vsled
osinega otrova ne more več, ne
more zbežati, zagurana je torej
grebačini ličinki sveža hrana za
vso dobo njene razvoja. Pozne-
je je pa napisal ameriški raz-
iskovalec Peckham celo knjigo o
roparskih osah, kjer dokazuje, da
vendar nagon grebače ni tako po-
poln, kakor je trdil Fabre. Obi-
čajno sicer osa gosencio le omr-
tviči, toda neredko se prigodi, da
gosencio s svojim želim tudi umor-
i, vendar ličinka osina vedno do-
bro uspeva, bodisi da dobi mrtvo,
bodisi živo gosencio za hrano. V-
časih prvi grebača gosencio celo
tako nerodno, da je niti popolno
ne omrtviči, a tudi to ličinka
nikakor ne nadleguje. Kakor po-
pisuje Peckham, grebača gosenci-
o najprvo krepko prime ter jo
ubode v zadnji del trebuha. Nato
jo začne s čeljustmi mikastiti in
mečkati, najbrže v srce, da ji
oslabi mišice. Potem navadno
večkrat zaporedoma ubode v
prednje dele telesa, jo zopet mi-
kastiti ter se naposled odpravi s
svojem plenom na pot. Treba je
namreč spraviti gosencio v luk-
njo. To je napor! Gosencio, tri-
krat večja od ose, je pretežka, da
bi poletela z njo po zraku. Treba
jo vleči. Čez drn in strn gre
s plenom, grebača vleče in se upi-
ra s svojimi tankimi nožicami, ki
bi jim komaj prisidili toliko mo-
či. Pripeti se, da se pokota z go-
sencio po kaki strmini navzdol, pa
tako jo zopet pobere in tem
krepkeje prime svoj plen, da ga
drpali naprej. Osa se odlikuje z

Najsilnejši je električni ogor
(gymnotus electricus), ki živi v
Južni Ameriki; električni organ,
ki se razprostira po vsej dolnji
strani zadnje polovice telesa, pro-
izvaja elektromotorni silo, ki
doseže napetost do 400 voltov. Ne-
množko slabši — do 300 voltov —
je udar velikega skata (torpedo
occidentalis) iz Atlantskega oca-
na, dočim ima ustrojstvo navad-
nega skata iz Jadranskega morja
(torpedo marmorata) le napetost
40 voltov. Pri skatu, ki ima širo-
ko ploščato telo, je sedež elek-
trične sile ob straneh poleg glave.
Pod kožo v površni legi je name-
ščen električni organ pri somu-
treskaven (malopterurus electri-
cus) iz severne Afrike; pri tej ri-
bi, ki sicer ni posebno velika, do-
seže namreč dolžino od 50 cm do
1 metra, so merili do 200 voltov
napetosti. Se nekatere druge vr-
ste rib imajo električne lastnosti,
pa le v neznatni meri (2—3 vol-
te): kamenica (raya elavata), ki
je bližnja sorodnica skatova,
kljunata (mormyrus longipin-
nis), neka ščuki podobna riba iz
severne Afrike, in po najnovejših
izkustvih kapelju podobni zvezdo-
gledce (astroscopus), ki ga naha-
jamo na vzhodnih obalah Severne
Amerike.

Električni organ sestoji pri
vseh teh ribah iz večjega števila
malih stebričev, ki jih deli vezna
staničevina v več povprečnih pre-
dalo. V vsakem takem oddelku
je nameščena ploščica, na kateri
se razprostirajo živčna vlakna;
poleg nje je plast neke sluzaste
snovi. Razvrščene so te tvorbe ta-
ko, da se v stebričih vedno menja-
vata živčna ploščica in sluzna
plast, slično kakor se vrstita cink
in baker drog za drugim v vol-
tovem stebri. Živčna vlakna po-
hajajo iz končnih vej velikega
živca, ki se razširja po celom or-
ganu. Svoj izvor ima električni
živec neposredno v možganih, v
podaljšnem mozgu, ribe torej
morejo živeti in z njim električni
ustroj popolnoma svojevoljno raz-
dražiti in proizvajati električne
treske. Živčni dražljaj povzroča
namreč na ploščicah gotove ke-
mične izpremembe, čijih posledica
je, da postane ploščica elektro-
negativna, a sliz pozitivna. Vsak
predal v stebriču s svojima pla-
stema je torej nekaj galvanicne-
element; stebrič je primerjati
galvanicni bateriji z zaporedno
zvezanimi elementi. Pa tudi vsi
stebriči stoje tako v zvezi med se-
boj, da je elektromotorna sila
celelega ustroja enaka svoti elektro-
motornih sil posameznih oddel-
kov. Pa le tedaj se pokažejo te
drpali naprej. Osa se odlikuje z

izvrstnim poznavanjem okolice
svoje luknje; iz oddaljenih mest
najde vedno pravo pot do gnezda,
bodisi po zraku, bodisi po zemlji.
Ko naposled prisopiha na cilj, od-
pre zavrtro in začne basati gosencio
v jamo. Polagoma izgineta oba
pod zemljo. Ko je potisnila
gosencio do dna, leže osa jaje in
je priprne na gosencio. Nato po-
lagoma spleza na površje, privle-
če mahu, lesenih drobovec in pe-
ščenih zrnc ter zadela vhod v ja-
mo tako skrbno, da ga niti naj-
pazljivše oko ne more več zlepa
najti. Ni torej briga za lastno
hrano in dobrobit, nego za hrano
potomecev, ki vodi grebačo pri-
njenih roparskih podjetjih. Ker
je tako dobro poskrbljeno za ži-
več, raste ličinka, ki se skoti iz
jaje, jako hitro, v 10 do 14 dneh;
ko je gosencio popolnoma izjedla,
dostane in se zabura ter nekaj te-
dnov pozneje zapusti nova ropar-
nica zibel in nadaljuje delo ma-
terino.

II.

Dasi so žuželke najnagobolnej-
ši živalski rod, vendar kljub toli
raznovrstnim prilagodbam, ki jih
je opazovali na njihovem ustroj-
stvu, niso rešene pri njih še vse
možnosti roparskih nagonov in
roparskega orožja. Glede orožja
zaslužijo vsekakor priimek čezno-
dornosti nekatere ribe. Imajo o-
rožje, ki je še mnogo modernjeje
od vseh topov in razstreliv, mitra-
ljez in strupenih plinov, orožje,
ki ga bo morda umel človek upo-
rabljati šele po stoletjih — če bo-
do tedaj pač še vladala sovražna
med narodi in če se bodo tedaj še
razrješevala vprašanja svetovne
politike z medsebojnimi uničeva-
njami. Mislim namreč ribe, ki
imajo čudno lastnost: oddajati
električne udare. (V Mali Aziji
živi neki slinar, daudebardia le-
deri, ki kaže tudi proizvajati v mali
meri elektromotorni silo. Toda
dosegač nam še manjka natanč-
nejših podatkov o tem.) Posluša-
jejo se tega daru deloma v svrhu,
da omotijo ali umore svoj plen,
deloma, da se ubranijo neprijate-
ljev.

Najsilnejši je električni ogor
(gymnotus electricus), ki živi v
Južni Ameriki; električni organ,
ki se razprostira po vsej dolnji
strani zadnje polovice telesa, pro-
izvaja elektromotorni silo, ki
doseže napetost do 400 voltov. Ne-
množko slabši — do 300 voltov —
je udar velikega skata (torpedo
occidentalis) iz Atlantskega oca-
na, dočim ima ustrojstvo navad-
nega skata iz Jadranskega morja
(torpedo marmorata) le napetost
40 voltov. Pri skatu, ki ima širo-
ko ploščato telo, je sedež elek-
trične sile ob straneh poleg glave.
Pod kožo v površni legi je name-
ščen električni organ pri somu-
treskaven (malopterurus electri-
cus) iz severne Afrike; pri tej ri-
bi, ki sicer ni posebno velika, do-
seže namreč dolžino od 50 cm do
1 metra, so merili do 200 voltov
napetosti. Se nekatere druge vr-
ste rib imajo električne lastnosti,
pa le v neznatni meri (2—3 vol-
te): kamenica (raya elavata), ki
je bližnja sorodnica skatova,
kljunata (mormyrus longipin-
nis), neka ščuki podobna riba iz
severne Afrike, in po najnovejših
izkustvih kapelju podobni zvezdo-
gledce (astroscopus), ki ga naha-
jamo na vzhodnih obalah Severne
Amerike.

Električni organ sestoji pri
vseh teh ribah iz večjega števila
malih stebričev, ki jih deli vezna
staničevina v več povprečnih pre-
dalo. V vsakem takem oddelku
je nameščena ploščica, na kateri
se razprostirajo živčna vlakna;
poleg nje je plast neke sluzaste
snovi. Razvrščene so te tvorbe ta-
ko, da se v stebričih vedno menja-
vata živčna ploščica in sluzna
plast, slično kakor se vrstita cink
in baker drog za drugim v vol-
tovem stebri. Živčna vlakna po-
hajajo iz končnih vej velikega
živca, ki se razširja po celom or-
ganu. Svoj izvor ima električni
živec neposredno v možganih, v
podaljšnem mozgu, ribe torej
morejo živeti in z njim električni
ustroj popolnoma svojevoljno raz-
dražiti in proizvajati električne
treske. Živčni dražljaj povzroča
namreč na ploščicah gotove ke-
mične izpremembe, čijih posledica
je, da postane ploščica elektro-
negativna, a sliz pozitivna. Vsak
predal v stebriču s svojima pla-
stema je torej nekaj galvanicne-
element; stebrič je primerjati
galvanicni bateriji z zaporedno
zvezanimi elementi. Pa tudi vsi
stebriči stoje tako v zvezi med se-
boj, da je elektromotorna sila
celelega ustroja enaka svoti elektro-
motornih sil posameznih oddel-
kov. Pa le tedaj se pokažejo te
drpali naprej. Osa se odlikuje z

cer samo za čas dražljaja; če ži-
vece miruje, ni opaziti v ustroju
nikakega električnega pojava.
Pri električnem skatu stoje ste-
briči navpično, stisnjeni drug po-
leg drugega imajo obliko šestero-
straničnega prizema, organ sliči to-
rej v celoti voščencemu satovju.
Pri ogorju so pa stebriči zelo dol-
gi in leže v podolžni smeri; zdru-
ženi so v več povprečnih plasti, ki
so nameščene druga nad drugo
kakor listi v knjigi.

Dražljaji, ki pohajajo pri obič-
ajnem delovanju organa iz mož-
ganov po živcu v ploščice, trpe
zelo kratke čas; komaj stotinko
sekunde so ploščice razdražene in
nastopi električna napetost, a v
naslednjem trenutku se tok zopet
izenači. Kot zveza med negativ-
nim in pozitivnim tečajem organa
služi voda, ki obdaja ribo; saj vo-
da je dober prevodnik elektrike.
Če je kaka žival v bližini elek-
trične ribe, tedaj gre tok tudi
skoz njjo, kajti tudi živalsko telo
prevaja elektriko; čim bliže je ri-
bi, tem jačji električni udar jo
zadene. Najsilnejši je nemček, ako
se električna riba pri udarcu ne-
posredno dotakne napadene živa-
la. Pa riba ne odda samo enega
treska, nego dražljaji v električ-
nem živcu se vrste v jako brzem
ritmu, po 50 do 100 udarcem sledi
v sekundi. Električni skat odda

Slovensko katoliško

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Izskoristeno dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvanija

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 422, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAČ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 111½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

IZID GLASOVANJA ZA PREDLOG POSTAJE ŠTV. 76.

Štv.	Za predl.	proti predl.	Štv.	Za predl.	proti predl.
1.	134	—	49.	17	—
2.	26	—	50.	32	—
3.	44	13	51.	—	—
4.	11	1	52.	9	—
5.	—	—	53.	22	—
6.	40	—	54.	10	?
7.	10	7	55.	—	—
8.	35	—	56.	—	—
9.	16	—	57.	19	—
10.	—	—	58.	—	—
11.	—	—	59.	16	—
12.	—	—	60.	8	—
13.	—	43	61.	24	—
14.	—	—	62.	12	11
15.	9	2	63.	56	—
16.	19	—	64.	3	4
17.	—	47	65.	—	19
18.	—	—	66.	—	—
19.	11	13	67.	—	—
20.	1	18	68.	—	—
21.	35	—	69.	13	—
22.	—	39	70.	1	12
23.	17	—	71.	17	—
24.	—	20	72.	33	—
25.	17	—	73.	—	—
26.	—	61	74.	—	—
27.	40	—	75.	9	—
28.	9	12	76.	9	—
29.	—	—	77.	2	24
30.	—	—	78.	4	19
31.	—	—	79.	35	7
32.	—	—	80.	—	—
33.	67	23	81.	—	—
34.	2	17	82.	—	—
35.	22	—	83.	14	—
36.	13	1	84.	11	—
37.	50	—	85.	11	—
38.	25	—	86.	16	9
39.	—	—	87.	12	—
40.	—	—	88.	—	—
41.	—	—	89.	—	—
42.	17	—	90.	16	—
43.	2	44	91.	10	—
44.	—	—	92.	1	11
45.	—	37	93.	—	—
46.	—	—	94.	—	17
47.	—	—	95.	4	9
48.	8	2			
Skupaj: 1126			556		

Kakor je razvidno iz seznama, je bil predlog postaje štv. 16. sprejet z dvotretinsko večino glasov ter se bo potemtakem priklopi členu XII. in bo pri točki 1. pod točko A. Vsak kandidat, kateri hoče plačati samo en dolar pristopnine, se v smislu predloga sprejme v društvo, samo čakati bo moral 90 dni, da bo opravičen do bolniške podpore. Do smrtnine je opravičen takoj po sprejemu. Postajni tajniki naj torej zapišejo na prošnji pri vsakem kandidatu, če želi takoj podporo, ali če bo čakal nanjo devetdeset dni. Posebno se mora paziti, da je zapisano pri tistih, ki plačajo samo en dolar. Nadalje naj znanjem vsem postajnim uradnikom kakor tudi članom, da se je assessment pri zadnji seji zvišal. — Vsaka članica in vsak član, ki je opravičen do bolniške podpore, bo moral plačati 25 centov več, tako da bo za mesec mare, april, maj in junij vsakdo plačal po 85 centov za bolniško podporo. Z mesecem junijem bo potemtakem plačal vsakdo po en dolar. Nadzorni odbor je zavrnil vse glasovnice, na katerih je bilo zapisano, da so za predlog glasovali "vsi" člani, ker je bilo na glasovnicah izrečno povdano, da se mora zapisati število, koliko članov je glasovalo.

S pozdravom

Ivan Telban, glavni tajnik.

Požar v rudniku.

Butte, Mont., 15. febr. — Včeraj je izbruhnil v bakrenem rudniku Anaconda družbe požar. V roku, ki je globok 1200 čeljev, se je zadušilo 21 rudarjev. 220 rudarjev se je pravčasno rešilo. Kako je nastal požar, se dozdaj še ni moglo pojasniti.

Zaplenjene češke pesmi.

Deželno kot. praško sodišče je prepovedalo razširjanje neperjudične, v revalnih izdanih tiskovin, ki obsegajo 37 znanih čeških pesmi, med njimi baje tudi pesem "Hej Slovani".

Italijanski garancijski zakon v londonskem dogovoru.

Vatikanski krogi potrjujejo, da vsebuje londonski dogovor v resnici klavzulo o italijanskem zakonu. Papež je bil o tem obveščen 24. decembra. Razpoloženje med prelati in kardinali, ki so prijazni četverozvezi, je torej jako potrdilo.

Za tajnega svetnika

je imenovan predsednik avstrijskega Rdečega križa grof Traun.

Umrl je v Krakovu

znani poljski slikar Tadej Ajdukiewicz v 64. letu svoje starosti.

V goriško gradiščanskem zasedenem ozemlju.

Pogledali smo v Farlanijo, ogledali smo si Brda, katera so tudi Italijani zasedli do podgorjsko-pevmskega sabotskega zvožja. Sledimo dalje po zasedenem pogorju na desnem bregu Soče.

Kanal je bilo treba evakuirati takoj ob izbruhu vojne z italijanskim sosedom, kraji, ki spadajo pod Kanal na desnem bregu, so bili hitro v lasti sovražnika, kar čez mejo je stopil in jih zavzel, kakor smo mu pač pripustili. — Kanalsko pogorje na desnem bregu je nadaljevanje Brd. Obmejnari prijetna pokrajina, vedne prilike s sosedom, o katerih vedno mnogo povedati oni, ki so imeli posestva tostran in onstran meje. Občina Anihovo je obsežna, pošta za njo so Plavi ali Kanal. K njej spadajo na desnem bregu: Ukanje, Gorenjopolje, Goljevice, Zapotok, Vrtače, Ložice, Prelesje, posebnih imen frakej je polno. Občina šteje okoli 2000 prebivalcev. Sočje v Gorenjem polju, v Zapotoku, v Ložicah, v Ligu; cekve: v Gorenjem polju, na Goljevicah, v Zapotoku, v Vrtačah, v Kameneah, v Prelesju.

Občina Ajba šteje okoli 1.400 prebivalcev. K njej spadajo kraji: Srednje, Kambresko, Pušno, Kostanjevica, Peršeti, Podstrano in še drugi mali deli. Občina ima potovalno šolo S. Kambresko, cerkev na Srednjem. — Ročinj je obcesti nad Kanalom. Ročinj sam ima okoli 700 prebivalcev. Doblar okoli 200. V Ročinju je dvorazredna šola, cerkev s podružnico. V Ročinju je kmetijska podružnica z mlekarjo, bralno društvo "Orel", narodno društvo "Sloga", podružnica zavarovalnice za gojevo živino.

Glede prej navedene občine sta izobraževalni društvi v Anihovem in v Ložicah. Po teh goriških krajih se samo kmetuje. Tik meje je, zato je časih tam cvetel "konterbant." Železniška postaja za Ročinj so Avče, čez ozko brv nad globoko Sočo se dospje do nje. Na desnem bregu dalje, že na Tolminkem, so Volče z davčnimi občinami Ciginj, Kozaršec, Rute, Selo, Volče. V tej občini so slavne naše Mengore s cerkvijo Device Marije. To je staroslavna božja pot, sedaj se sveta Marija, ki varuje sveto Lucijo, pogostoma imenuje v komunikacijah našega italijanskega gen. štaba. Selo je bilo tudi že imenovano v uradnih poročilih. Tod okoli se trudijo Italijani, da bi zavojevali južni del tolminskega mostišča, ali zamaš so vsi njihovi napori.

V Volčah je dvorazredna šola, društva: prva mlekarica zadruga in bralno in pevsko društvo. Proti Tolmini silijo Italijani, pa ga ne morejo doseči. Poškodbe so napravili že precejšnje po nekaterih krajih tolminske občine, severno Tolmina, pri Dolju, se napenja, da bi kaj dosegli, ali kakor povsodi, tako tudi tukaj brez ugodnega rezultata.

Kobariško in Bovško smo opisali že ob drugi priliki. Kobarič je postal samo Caporetto, Breginj Bergogna, Livek Lučko, Sedlo — Sedula. Italijani so vse slovenske kraje označili takoj, ko so jih zasedli, z italijanskimi imeni, katera pa so že poprej, kar je res, strašila po listinah raznih naših uradov.

Ker smo že omenili Livek, povejmo, da se ta občina nahaja tik ob meji in zato so prebivalci tostran in onstran meje, vsi Slovenci, v stalnih stikih med seboj. V bližnji slovenski dom Italijanskem je propovedoval nekaj časa pred izbruhom vojne tamkajšnji duhovnik seveda po slovensko, da italijanski kralj hvali svoje, ali če bo prav "perforzan" (prisiljen), bo homo pa imeli. V Italiji se je torej ljudstvu razlagalo, da italijanski kralj noče vojne, da je proti vsaki vojni, samo takrat se bo napovedala vojna v Avstriji, ako res ne bo drugače, ako bo kralj prav prisiljen, napovedati jo. To se je godilo oni čas, ko so se vršila pogajanja med Avstrijo in Italijo, ko je Avstrija ponujala lepe kose svoje zemlje italijanskemu zavezniku, samo da ne bo novega prelivanja krvi, ljudstvu pa se je natvezalo laž, da je Avstrija ona, ki prozvoča nevarnost za vojno in da je kralj za mir in proti vojni; vojno bo napovedal samo "perforzan".

V rokah imamo dopisnice iz Sedla, ki pravi, da je občinski dom in Marijin dom že sezidan. Zidarji so služili na dan po štiri krone. Na dopisnici je naslov pošiljatelja: Sedula, posta Bergogna, provincia Gorizia, territorio occupato. — Torej "provincia Gorizia" — goriška provinca! Zasedeno ozemlje. Provincija Gorizia jim diši. Vse, kar so zasedli, so naznačili takoj po italijansko, njihovo časopisje pa je mesece in mesece v dolgih vodnikih razlagalo, da vojna velja tudi "osvoboditvi malih narodov", kakor sta napovedali tudi Rusija in Francija vsem malim narodom raj že na tej zemlji, ako hočejo poslušati njihov glas. Pa seveda! Za Italijane je goriški del slovenske zemlje kos, ki spada med stare italijanske nacionalne zahteve. In kdor prebiva tod, mora biti Italijan!

Tako si tolmači kulturna Italija "narodnostni princip", katerega se je prometalo po časopisju četverozveze toliko časa, da se je ves skvaril, da vidimo jasno za njim namene, ki hudo zadevajo zlasti mali slovenski narod. — Italijani hočejo zajeti našo zemljo in nas takoj potujčiti. Ali tega ne bo! Kot en uošč se bo boril slovenski narod proti kletemu sovragu, da se izjalovijo njegovi nameni, in z našim narodom naši vrli, vzorni drugorodni bratje, tudi naše zemlje v naši avstrijski državi.

O Dreženjanih smo poročali pred kratkim, kaj in kako trpe pred sovražnikom — oziroma se še gori proti Ljubušnjemu. Cerkev svetega Duha je na Ljubušnjem in podružnica sv. Lovrenca pod Ljubušnjem, s pokopališčem, našemu sreč priraslem, saj tam počiva naš pevec Simon Gregorič. Tudi tukaj "territorio occupato".

Pod njim dol pa teče Soča, — naša bistra Soča, katera izvršuje to, kar jej je naročil in kadar je ne bo več motil nevihte srd, bo ta naša sveta reka zopet ponosno tekla dol proti morju, pričujoč o svoji moči in sili svoje struge in njeni valovi bodo naznanjali zmago in zopet bo plalo krog nje veselo slovensko življenje.

Pod njim dol pa teče Soča, — naša bistra Soča, katera izvršuje to, kar jej je naročil in kadar je ne bo več motil nevihte srd, bo ta naša sveta reka zopet ponosno tekla dol proti morju, pričujoč o svoji moči in sili svoje struge in njeni valovi bodo naznanjali zmago in zopet bo plalo krog nje veselo slovensko življenje.

Vojaška pokopališča na Krasu.

Za v vojni padle bojnevnike se skrbi, kolikor mogoče po razumih, za posebna grobišča, da se tako ohranijo za bodoče čase. Posebno se za to skrbi na bojiščih ob Soči. Tu se vodi pozicijska vojska, in izgube na naši strani, tudi ob laških navalih, niso posebe, zato je mogoče, da se palke lepoko pokoplje, postavi križe z imenom padlega.

Vojna vodstva si prizadevajo, da če le mogoče, dobi vsak padli tudi svoj grob s križem. Na doberdobiški planoti je to združeno s precejšnjimi težavami. Svet je tu skalnat. Le po kotlinah in dolinah se dobi dovolj zemlje v ta namen. Zato so v tem "oazah" Krasa nastala prava vojaška pokopališča. Marsikje pa so se napravile lepe terase in nanosila zemlja in tako napravila lepa pokopališča. Najlepše tak pokopališče se nahaja v Segetih ob cesti proti Lokvici. Tukaj potivajo pred vsem Madžari in Srbi. Sedaj bodo prišli tudi Slovenci. Sploh skrbje Madžari in Hrvatje mnogo bolj kakor mi. Ti gledajo, ako je le mogoče, da postavijo vsakemu padlemu tovarišu križ z napisom: "Našemu nad sve priljubljenemu poveljniku". — Tukaj se dobi vojaške sezidane krite, mnogoštevilne krdele. (V prvih bojih je namreč naša soška armada sestajala večinoma iz črnovojniških in maršev Italjanov.) Narodnostnega boja ni med njimi; vsi snivajo mirno večni sen in čakajo vstajenja. — Škoda le, da bo veliko imen teh junakov spral dež, ker so pisana s svinčnikom.

Kar se drugih pokopališč tiče, je poleg že imenovanega v Segetu najlepše ono v Hudem Logu. V precejšnji dolini pa so lepe vrste grobov. Skoro vsak junak ima svoj grob in križ z napisom in datumom, kdaj je umrl za domovino. Pokopani so pa tudi tisti, ki so bili težko ranjeni v boju in so umrli v sanitetnem zavodu. Tudi par laških vojakov 124. polka počiva tu med našimi.

Nekaj spodnoštajerskih Slovencev čaka tu večnega vstajenja v družbi s Čehi, Nemci, Ogri in Hrvati. Lahka jim kraška zemlja. Razume se, da so padli pokopani tudi v Dobrdo, v višini vasi, Opjatjem selu in drugod.

Po vojni, naravno, bo večina teh pokopališč izginila. Kraševci ima malo zemlje in rabil bo doline, da se preživi. Naloga domovine bo pa, da postavi svojim žrtvam na mestih, kjer so bili pokopani k večnemu počitku, vsaj dostojne spomenike, na katerih bi se morala ohraniti imena vseh padlih. Zato bi se moralo že sedaj paziti, da nam dož in vihar ne uničita tega, preden bi se ta bleja mogla izvršiti. Od v. I. in II. soški bitki padlih je že sedaj dosti imen izgubljenih, ker se je takrat prenelo gledalo na to, da domovino bodo morali soški junaki ostati v večnem spominu.

Izprehod ob Soči.

Krasna si, bistra leči planina! Se šunijo njeni kraški valovi kakor nekdanj, še se vije lepa cesta kakor nekdanj ob njenem bregu. Visoko nad menoj stoji veličastno svetišče Matere Božje na Sveti Gori, pa ne več kakor nekdanj. Krasne cerkve, kamor so hodili vsako leto tisoči ljudi ni več, le podrtje gledajo žalostno name. Kako je bilo svoj čas tu lepo, ko smo se o poletnih večerih izprehajali po lepi cesti. Sedaj je čisto prazna, le tu pa tam stopa kak vojak. Saj tu se ne gre več v Plave, Tolmin, ampak naravnost med laške postojanke.

Tu, nekaj pred menoj je že močna pregraja čez cesto. Na desni je mala vasica. Tu imajo vojaki svoja stanovanja, ki stražijo pri prehodu v Gorico. Niso hiše, — Luknjam podobna so ta bivašišča. Stisnjena so in kaksi skafje; nekaj kolov je zabitih v zemljo, nekaj desk okrog, vse pa je pokrito s kamenjem in zemljo. More se jih od sovražnika odvrniti ne strani zapaziti.

— Stoj! — zakliče stražnik. — Kje je gospod poročnik? — ga vprašam.

— V svoji vili "Gusti." Kar tu, skozi ta jark. Je že pisano na vratih.

Grem skozi jark in pridem o kolih, nekoliko lepše od drugih. Na vratih je z lepimi črkami pisano: "Villa Gusti". — Vstopim. Gospod poročnik mi koj jame jame razkazovati svojo "rezidenco". Nekoliko nizka in ozka je pa vse je tu, kar si moreš želeči. Del sobe, in ne ravno najmanjši zavzema postelja. Toda ne tako kakoršni si mi navadno predstavljamo. Nekoliko od tal vzdignjen nizak zaboj je. Kamor pride navadno glava, je še posevna deska. Vse je napolnjeno s slamom. Ako hoče gospod poročnik spati, razgrne čez slamo plahoto, smukne v spalni žakelj, in kmalu sanja, kako je bil svoj čas doma na blazinah. Pred enim malim okencem stoji miza. Mala, stirovoluta deska je, pritrjena ob leseno steno. To je ponočna pisalna in jedilna miza obenem. zraven je stolica, zbita in desk. Ako pride več gostov, sedijo pa na postelji.

Peč seveda tudi ne manjka. Sicer je majhna, da bi jo skoraj vtaknil v žep, toda vendar dobro ogreva "salon". Stene so celo okrašene z lepimi slikami. Te je pustil prejšnji častnik, ki je bil izbojen slikar. Sedaj si gremo ogledat rezervne postojanke.

Pot gre od ceste precej časa strmo navzgor. Na levi je vila "Bronia". Sedaj je v posesti gospoda praproščaka. Urejena je približno kakor prva. Kmalu dospemo do zadnjih kritij. Spredaj je močna žična ograja, zadaj pa so iz težkega kamena in iz kolov sezidana kritja. Tu stoji naš hrabri vojak, vedno pripravljeno krkavo odbiti vsak poizkus Italijanov prodirati skozi Soško dolino do Gorice. Visoko gor na hribu stoji skrita strojna puška. Grozeče gleda skoz malo odprto kritje, vsak trenutek pripravljena spustiti smrtosno točo po pobočju in dolini.

Ob pasu teh kritij pridemo zopet na cesto.

— Tu je gostilnica "Pri mrzli noči", — pravi gospodin poročnik. Je namreč najbolj prostorna zgradba. Kaj bo pa to? Barikada je, ki zapira ceste. Od spredaj vidiš samo žične ovire in velik napis kamena z malimi odprtinami. Zadaj pa so vrata v nasip, in notri je precej velika soba. Ker je pa peč jako mala, in luknje za

streljanje niso vedno dobro zaščene, zasluži svoje ime "k mrzli noči". Ogledal sem si bil kar je bilo zanimivega. Vračam se domov. Soča vali svoje modre valove še vedno kakor nekdanj po slovenski zemlji, in jih tudi še bo. Saj sem jih videl — junake. Pripravljeni so do zadnje kaplje krvi odbijati sovraga od naše ljube domovine.

Izgnan žurnalst.

Švicarske oblasti so izgnale poročevalca milanskega "Corriere della Sera" F. Caburi iz Švice in sicer radi njegovih člankov. Caburi je bil pred izbruhom vojne danajski korespondent ter so trudnik "Piccola". Italijanska vlada je baje proti izgonu protestirala.

25 kilogramov dinamita

so neznan ljudje ukradli iz tovarniškega skladišča v Bumbadili na Romskem. Preiskava ni doslej imela nobenega uspeha. Sodi se, da je bil dinamit ukraden, da bi se z njim napravil kak atentat.

Gorlice.

Iz Krakova poročajo: Mesto Gorlice zopet građe. Prišli so tja inženirji. Vojaške oblasti nameravajo postaviti v spomin na odločilno bitko velikanski spomenik, ki so ga že začeli postavljati. Občinski zastop v Gorlicah je bil razpuščen, vladin komisar je prelal Swinnkowski.

Milijske goljufije bankirja Maxa.

Nekdanji berlinski bankir Max v Parizu, je bil aretiran zaradi goljufije, pride v kratkem pred sodišče. Pogoljufal je 18 milijonov frankov, 12 milijonov je zapravil za nesrečnimi spekulacijami, kje je pa ostalih 6 milijonov, se nič ne ve.

Povzročitelj pegastega legarja.

Iz Sofije poročajo, da se je amerišku zdravniku dr. H. Plotzu v Skoplju posrečilo najti bacila, ki povzročajo pegasti legar. Dr. Plotz je cepil 5000 vojakov z novim serumom ter je prepričan, da je našel uspešno sredstvo proti tej strašni bolezni.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Skrbi za dušo, v platno vez. —50
Marija Varhinja, v platno vezano —50
Marija Varhinja, v usnje vez. \$1.20
Sveta Ura, v usnje vezano \$1.20
Rajski Glasovi, v platno vez. —45

POUČNE KNJIGE:

Abeceknik slovenski —25
Abeceknik nemški —25
Ahov nemško-angleški tolmač, vezan —50
Angleščina brez učitelja —40
Berilo prvo, vezano —30
Berilo drugo, vezano —40
Cerkvena zgodovina —70
Domači zdravnik —50
Fizika 1. in 2. del —45
Hitri računar —40
Katekizem vez. veliki —40
Katekizem vez. mali —15
Nova kuharska knjiga —30
Občna zgodovina \$4.00
Pesmarica, nagrobnice \$1.00
Poljedelstvo —50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan \$1.00
Postrežba bolnikom —20
Sadjereja v pogovorih —25
Schimpffov nemško-slovenski slovar \$1.20
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar \$1.50
Slov. angl. in angl. slov. slovar —50
Slovenska Slovnica, vez. \$1.20
Spretna kuharica —75
Trtna uš in trtoreja —40
Učna živinoreja —50
Učni kmetovalci —50
Veliki slovensko-angleški tolmač \$2.00
Voščilni listi —25
Veliki vsevedež —40
Zgodba sv. pisma —60
Zirovnik, narodne pesmi, 1. 2. in 3. zvezek, vez., po —50

Muzolino, ropar Kalabrije

Na jutrovem —30
Na različnih potih —20
Nedolžnost preganjana in poveljana —20
O jetiki —15
Odvetniška tarifa —30
Pavliha —25
Pod Turškim Jarmom —25
Pregovori, prilike, reki —25
Revolucija na Portugalskem —35
Rinaldo Rinaldini —35
Roparsko življenje —20
Srečolovci —20
Strelec —20
Sv. Genovefa —25
Sv. Notburga —25
Titunik —30
Trojak, povest —50
Turki pred Dunajem —35
Vojna na Balkanu, 13. zvez. \$1.95
Zgodovina e. in k. pešpolka št. 17 s slikami —50
Zgodba o povišanju —30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek —40
Zlate jagode, vez. —30
Življenja trnjeva pot —50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjevega Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) —75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike —20
2. zv. Maron, kričanski deček —20
3. zv. Praški judek —20
4. zv. Arumagan, sin indijskega kneza —25
5. zv. Kraljičin nečak —30
6. zv. Rdeča in bela vrtinica —30
7. zv. Korejska brata —30
8. zv. Prisega huronskega glavarja —30
9. zv. Angeli sužnjev —30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger

Pri poslušavniku —20
Idealna Tašča —20

RAZGLEDNICE:

Newyorške svetilnice, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po —0

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI.

Odlikovanja. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnika 97. pešpolka Miroslav Lampel in Fr. Staner ter čimovniški nadporočnik Valentin Levčnik pri voj. poveljstvu v Mostarju. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: praporščaka Vrečko Anton in Kubik Fran Emil, nadlovec Sipeš Ivan in patrolni vodja Simonit Jakob, vsi štirje pri 20. lovskem bataljonu. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: poročnik Mihelič Ivan, kadet Juraj Božidar, nadlovec Balog Andrej, četovodja Zornik Alojzij, podlovec Čepček Ivan, patrolni vodja Mössler Peter in Pertič Iv. lovec Reiter F., Kuhweidner Fr. in Lenne Fr., vsi pri 20. lov. bat.

KRANJSKO.

Kot žrtve vojne je padel na italijanskem bojišču v 2letni dobi Andrej Kozelj, sin gostilničarke in posestnika v Olševku nad Kranjem. Bil je na bojišču od začetka vojne, bojeval se je v Karpatih, ob Drjestrju in sedaj nekaj mesecev proti Italijanom. Po njem žaluje ljubica mati, bratje in sestre, prijatelji in znanci. — Na italijanskem bojišču je padel Anton Prelesnik iz Zdenke vasi, sin Jakoba Prelesnika, posestnika, župana, cestnega načelnika itd. Bil je član požarne bratne in drugih društev. Vsi obkazujejo njegovo pretrgano smrt. — V Rottenmannu na Štajerskem je umrl učitelj in enoletni prostovoljec Fr. Sušnik iz Ljubljane. Pokopali so ga istotam z vojaškimi častmi. Nadebudni mladenič je dosegel šele starost 19 let. — Srečni plaz je podal na italijanskem bojišču Janez Klobučar iz St. Jošta št. 14, župnika Stopeč. Bilo je na sv. dan ob 10. uri zvečer, ko se silni plaz udere in spodnese 13 mož. Dva sta bila takoj mrtva, drugi enajst so na sv. Stefanu dan popoldne ob treh še žive izkopali.

V ruskem ujetništvu se nahaja Miroslav Osma, enoletni prostovoljec in bivši sedmošolček na II. državni gimnaziji v Ljubljani. Ujet je bil 11. novembra ter ob enem tudi ranjen v desno roko. — Iz ruskega ujetništva se je oglašil Josip Dermota, doma iz Ljubljane, kateri je služil pri 27. dom. pošpolku.

Umrli je v Dragi, fara Sora, dne 15. januarja edini sin Antona Svoljšaka, Frančišek Svoljšak. Od početka mobilizacije je bolhal in bil zato oproščen vojne službe. Bil je izvrsten mladenič, blag in je z njim izgubila fara enega svojih najboljših sinov. Pokopali so ga na sorskem pokopališču.

Radeckega veteran umrl. Na Zgornji Lipnici št. 19, občina Lanošovo, je umrl občasnošolčan Jakob Koselj, Radeckega veteran, v starosti 83 let. Udeležil se je več bitk v Italiji in si pridelal vojno, papežovo in dve hrabrostni svetinji.

Umrli so v Ljubljani: Marijeta Božič, bivša dijaška gospodinja, 62 let. — Fran Zetko, delavec, 55 let. — Simon Lukenič, pešec. — Lajos Orban, rezervni praporščak.

Umrli je v Postojni odtonni posestnik in gostilničar Pavel Jurec v starosti 56 let.

Nesreča. Pri Viču so se splašili konji pred avtomobilom. Posestnik Fran Celare z Lesnega brda, lastnik konj, ki je sedel na vozu, je padel pod kolesa, ki so šla čez njega. Celare so težko poškodovane prepeljali v deželno bolnišnico.

Čevlje je ukradel posestniku Antonu Koritniku v Lukovici nek 14letni dečko Ivan Skrlj, ki je pri njem prenočil. Pustil pa je tam svoje stare čevlje. Dečka so prijeli in izročili sodišču.

Vlcm. Ko se je mudila posestnica Marija Lipovec iz Sv. Križa pri Jesenicah v cerkvi, je neznan tat vdrl v njeno hišo in ukradel mesa, slanin in volne v vrednosti 130 K.

Transmitsijski jermen je ukradel neznan tat iz svinčarne pri Jesenicah. Jermen je dolg 13 metrov in stane 500 K.

Velitve v notarsko zbornico za Kranjsko za dobo treh let so se vsrile na zadnjem zboru kranjskih notarjev. Predsednikom je bil soglasno izvoljen dosedajni predsednik Ivan Plantan, za člame zbornice pa Anton Komatar z Vrhnike, Niko Lenček iz Škofje Loke, Emil Orožen iz Kamnika, pi. je precej poruščen, tako zlasti dr. Alojzij Znidarič iz Ilirske Bistric, Aleksander Hudovernik iz Ljubljane in dr. Andrej Kuhar iz Litiže.

Pomanjkanje krmil. Koresponden-

je Peckarjeva in druge. Legina šola je demolirana. Zastava društva "Ladja", ki je bila razvita leta 1910., je bila ostala precej časa v poslopju Plesa. Potem so zastavo rešili, samo drog so pustili tam. Društvo "Ladja", ki je vršilo tako važno narodno delo v Devinu, ima veliko škodo.

Tramvaj iz Trsta na Opčine je prišel že voziti. Za potovanje na občine je potreben vojaški prehodni list. Cene so ostale po starem. S tem bo prebivalstvu prihranjenih mnogo stroškov in potov.

Aprovizacijska komisija v Trstu je razglasila nove stalne cene za morske ribe. Cene rib so poskočile; vzrok temu je pomanjkanje ribičev in omejitve ribarenja vsled položaja min, kar odgovarja brez drugega vojaški prekvajenji. — Tržaška aprovizacijska komisija je z novim letom zvišala ceno olju od 4 K na 5 K 84 v liter. Do konca leta, to je v 4. mesecih, je speciala 36 vagonov olja. V Trstu so uvedene za olje izkaznice. — Tržaška aprovizacijska komisija, ki preskrbuje z živili Trst, Istro in Gorisko, je imela od začetka svojega delovanja, to je od avgusta 1915 do 31. decembra, 115 milijonov kron prometa. Izvršni odbor, ki ga je imenovala namestnik, deluje popolnoma brezplačno, tudi trgovski ravnanj. K posvetovanju se shaja vsak dan v namestniški palači. O svojem delu poroča namestnik, ki mu gre ob raznih prometnih in drugih težavah z vso vnemo na roko. Tržaška aprovizacijska komisija je najboljša organizirana v celni Avstriji.

Pivo so točili predrago nekateri gostilničarji na Opčinah, in sicer po 80 vinarjev liter namesto po 12. Dreherjevo pivo stane na mestu na Opčinah po 47 v. plenzsko po 58 v. Pri razpravi v Trstu so se gostilničarji izgovarjali na razne stroške. Obsojeni so po 2 do 4 dni zapora z globo 70, oziroma 200 do 300 K globe. Priglasen je vzklic.

Nov odvetnik v Trstu. V listo odvetnikov tržaške odvetniške zbornice je vpisan odvetnik Michael Obuhlen s sedežem v Trstu. Časnikarske vesti. "Il Popolo", tržaški dnevnik, bo prišel v kratkem izhajati v večji obliki. List je izdal svoje stroge objektivnosti vedno bolj priljubljen in zavzema že danes odlično mesto na tržaškem žurnalističnem polju. — Odkar je tržaški dnevnik "Cittadino" prišel gonjo proti italijansko-iredentistični kampanji, je izgubil okroglo 3000 naročnikov. Kaj to pomeni?

Pesem kmeta begunca v predpustu 1916. Nikjer miru, nikjer pokoja, prebežal sem sedem sem vasi, obstanke nima noga moja, naprej usoda me vodi. Zdaj kolje sosed Mrak prešee, in ta visoki, rezki glas, ki me iz sanj na svet prekliče, me žene dalje v osmo vas. Kar Mrak ima, smo mi imeli, kar Mrak je, večerjati sem bil sam, in v shrambi moji so viseli slanina, mast, pršut, šalam.

A tam-le, čuj, dve žrtvi drugi! Mirujte! — Le še par minut, da bom begunec v svoji tugi prej s podkovankama obut, da spravim v enlo še pest sirka, ječmena in fižola pest, da prej drugam grem brez ovirke polento in pa kašo jest. Damir Feigel.

Povišanje pasjega davka v Pragi. Praški mestni svet je sklenil, da povzra za leto 1916 pasji davek, in sicer za vse pse za zabavo na 20 K. V notranjem mestu se mora plačati davek tudi za pse čuvaje 20 kron.

Opravičena jeza. "Piva ne smem piti, jeziti se ne smem, mi je ukazal zdravnik, — no, in kako se naj ne jezim, če imam ženo in če ne smem več piti?"

Igralne karte. Prodajanje že rabljenih igralnih igralnih kart je prepovedano pod kaznjo 50kratnega koleka. Nedavno je bil v Črnomlju obsojen neki kavarnar na 40.500 K globe, ker je prodal gostom za domačo rabo 600 igre obrabljenih kart. Milostnim porokom mu je bila kazen znižana na tisoč kron.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolice: Mihail Oltar. San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Frank Skrabec. Louisville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojtz, Frank Janesch in John Germ. Salida, Colo. in okolice: Louis Costello (The Bank Saloon). Walsenburg, Colo.: Ant. Saffich. Clinton, Ind.: Lambert Bolakar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Woodward, Ia. in okolice: Lukas Podbragar.

Aurora, Ill.: Jernel B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Depue, Ill.: Dan. Badovinas. La Salle, Ill.: Mat. Komp. Joliet, Ill.: Frank Laurin, John K. letel in Frank Pamblch. Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik. Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogryn.

So. Chicago, Ill.: Frank Čeraz in Rudolf Požek. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Cherokee, Kans.: Frank Režinsk. Columbus, Kans.: Joe Knafele. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolice: Frank Kern in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller. Mineral, Kans.: John Stale. Mulberry, Kans. in okolice: Martti Kos.

Ringo, Kans.: Mike Penell. Calumet, Mich. in okolice: Pavel Shultz in M. F. Kobe. Manistique, Mich. in okolice: Frank Kotzian.

So. Range, Mich. in okolice: M. U. Lohvich. Aurora, Minn.: Josip Fugina. Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.

Dulak, Minn.: Joseph Sharanon. Ely, Minn. in okolice: Ivan Gontse. M. L. Kapeh, Jos. J. Penhel in Louis M. Perušek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotse. Gilbert, Minn. in okolice: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Ponke.

Marquette, Minn. in okolice: Jos. A. K. mich. Nashua, Minn.: Geo. Maurin. New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatice. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Klein, Mont.: Gregor Zobe.

Great Falls, Mont.: Math. Uriel. Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek. Roundup, Mont.: Tomaž Pavla. Gowanda, N. Y.: Karl Sternfeld.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorich. Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Martičič, Chas. Karlinger, Jakob Raut in John Prostor.

Barberton, O. in okolice: Alois B. ant. Bridgeport, O.: Frank Hoberas. Collinwood, O.: Math. Slapnik. Lorain, O. in okolice: J. Kumsa.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justia. Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakša.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar. Braddock, Pa.: Ivan Germ. Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek.

Burdine, Pa. in okolice: John K. Klink. Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič. Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolice: A. Des. ar. Darragh, Pa.: Dragutin Slavič. Donio, Pa. in okolice: Josip Sabor.

Export, Pa. in okolice: Frank Tr. bee. Forest City, Pa.: K. Zalar in Fran. Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentinič. Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher. Greensburg, Pa. in okolice: Joseph Novak.

Irwin, Pa. in okolice: Fr. Demšar. Johnston, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolice: Anton O. solnik. Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.

Monessen, Pa.: Math. Kikelj. Moon Run, Pa.: Frank Maček. Pittsburgh, Pa. in okolice: Z. Jakša.

I. Podvalnik, I. Magister in U. M. J. kobich. Steelton, Pa.: Anton Hrep.

Unity Sta., Pa.: Joseph Sherli. West Newton, Pa.: Josip Jovan. Wilkes, Pa.: Fr. Šeme in J. Peter. nel.

Tesele, Utah: Anton Palša. Winterquarters, Utah: L. Blazich. Black Diamond, Wash.: G. J. P. rentia.

Davis, W. Va. in okolice: J. Brosich. Thomas, W. Va. in okolice: Fran. Kocijan in A. Korenčan.

Grafton, Wis.: John Stampfel. Kenosha, Wis.: Aleksander Peštr. Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin. West Allis, Wis.: Frank Skok. Rock Springs, Wyo.: A. Justia. Val. Stalich in Valentin Marcina.

Kremers, Wyo.: Jos. Motel. NAZANILLO. Rojakom širom Amerike naznanjam, da vežem vsakovrstne knjige in molitvenike. Izdelujem tudi lepe skatule iz usnja in platna. Cena skatule iz usnja znotraj žida je \$2, iz platna pa \$1.60. Za obilo naročil se priporočam.

ALOIS GREGORIN, 2537 Myrtle Ave., Glendale, L. I. (S.11.15,18—2) N. Y.

Kje je FRANK MEDVED? Doma je iz vasi Male Češnice, fara St. Vid pri Zatičini, Dolenjsko. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — Anton Rovaneš, Box 133, Heilwood, Pa. (18-21—2)

ZENITNA PONUDBA.

Mladenec s stalnim delom, star 24 let, se želi poročiti s pošteno slovensko deklico, staro 16 do 22 let. Natančneje se izve v pismu. Pismu naj se priloži tudi sliko, če je mogoče. Pišite na: S. B. Janše, Box 431, Cuddy, Pa.

Iščem svojega brata PETRA STREHAR. Doma je iz vasi Fužina nad Škofjo Loko na Kranjskem. Pred par leti je bil val nekje v Bolivar, Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — Paul Strehar, Box 125, Export, Pa. (17-19—2)

POSILANO

rojaku Partlaga, 226 Jane St., Akron, Ohio. Podpisana se ti oglašiva in zahteva, da dokazš svojo trditel, ali prekliči, ker inace te pozoveva na sodnijo.

Frank in Lucija Tori, Box 10, Princeton, Mo. (17-19—2)

Iščem svojega brata MIKE MACI. Doma je iz Gostinea, fara Dol pod Ljubljano. Poročati mu imam nekaj važnega, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi svojemu bratu: Valentine Maci, 417 Virginia St., Milwaukee, Wis. (17-23—2)

VSAK PRI SVOJEM POSLU.

Kadar zbolite ali se kaj pobjete, je gotovo, da pošljete po zdravnika, ne pa po krojača. Ko vas zdravnik pregleda, napiše listek, da greste v lekarno po zdravila, nikakor pa ne k suhorarju, kajti četudi bi suhorar imel zdravila, vam ne more po- streči, ker ne zna citati kljuk, katere napiše zdravnik. Ravno tako je ako želite hitro kupiti, gotovo ne boste šli k čevljarju, pač pa na Stevilko 1378 na 49. cesti, kjer dobite najstarejšega slovenskega prodajalca hiš in zastopnika najbolj zanesljivih družb proti ognju. Se priporočam.

JOSIP ZAJEC, 1378 E. 49 St., Cleveland, O. Tel. Central 6494 R.

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE 407 East 58th St. N. Y. NEW YORK, N. Y. Starokrajski slovenski zdravnik. Zdravi uspešno bolezni želodec, pljuč, jeter, mehurja in vse notranje bolezni, ka- ko slabokrvnost, revmatizem, tajne bo- lezni, bošjak, bolezni na maternici, kožne bolezni in otroške bolezni. Zdravnik sam govori slovenski. Odprto je vsak dan (tudi v nedeljo) od devetih zjutraj do sedmih zvečer. Med- pro Ave. in Ave. A. Blizu I. Ave. Pi- šite ali pridite osebno.

EDINI SLOVENSKE SALOON v Duluth, Minn. Rojakom Slovencev naznanjam, da se nahaja moj SALOON ob bloku od Union postaje za desno stran W. Michigan St. št. 413. Za obilen poset se priporočam. JOS. SCHARABON.

Imam v zalogi **MOHORJEVE KNJIGE** za leto 1916.

En iztis (6 knjig) stane po po- šti \$1.50. Sprejemam tudi udnine za prihodnje leto, ki znaša za Ameriko kakor vedno 1 dolar. Kder naroči knjige ali pa vplača udnino za prihodnje leto, dobi proti doplačilu 30 centov TRI- DESET KVADRATNIH ČEV- LJEV VELIK ZEMLJEVID voj- skovnjaku se držav, s katerim se za more pokriti celo steno. ALOIS SKULJ, P. O. Box 1402, New York, N. Y. (5-1—29-2 v 2 d)

Rada bi izvedela za naslov svoje- ga sorodnika JOSIPA VOJK. Doma je iz Višnje gore, podo- mače Rojščekov. Pred 10. leti je bil v Clevelandu, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — Mary Nadrach, sedaj omožena Berčić, 440 Barnard Ave., Cudahy, Wis. (18-21—2)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lasje, kakor tudi za moške bele in brado. Od tega mazila zrastejo v 60h tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moški krasni lasje in brada in ne bodo odpadali in ovisli. Revmatizem, kosti ali trganje v kolah, nogah in vrtilu, v osmihih dihal popluma, odravn- vin, rane, opeljene, kule, ture, kraste in griste, potne noge, kurje ocesi, oteblane v par dneh po- popolnoma odstranijo. Koder bi imeli zdravila, hodi uspeha radi mi javite na \$5.00. Pišite svoji po- stni, knjižico in šepal Koldar in pošlite 1 cent v maršah za pošto.

JACOB WAHČIČ, 1092 E. 64 St., Cleveland, O.

OGLAS NARAVNA VINA Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Ries- ling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je ro- jak M. Zugel. S spoštovanjem W. JACKSON, 604 161 St. Helena, Cal.

Elektrika bo napravila Grocerist izgubi mnogo časa in moč pri vrtenju svojega velikega mlina za kavo. On naj si umisli motor in pusti, da elektrika napravi delo zanj. On si ohrani moč in ima potem več ča- sa postreči svojim odjemalcem. Ravno to velja tudi za mesarja in njegov mlin za meso in vse druge trgovce, ki rabijo stare metode, kjer elek- trika lahko napravi tako delo hitreje in bolje. Se več stroji na motor povespejšijo utis na trgovino in ugajajo odjemalcem. The New York Edison Company At Your Service General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600 Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public 424 Broadway Spring 9896 126 Delancey St. Orchard 1969 10 Irving Pl. Stuyvesant 5600 362 E. 149th St. Melrose 9900 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Farragut 3000

124 W. 42nd St. Bryant 5262 151 E. 86th St. Lenox 7780 27 E. 125th St. Harlem 4020

Elektrika bo napravila

Grocerist izgubi mnogo časa in moč pri vrtenju svojega velikega mlina za kavo. On naj si umisli motor in pusti, da elektrika napravi delo zanj. On si ohrani moč in ima potem več ča- sa postreči svojim odjemalcem.

Ravno to velja tudi za mesarja in njegov mlin za meso in vse druge trgovce, ki rabijo stare metode, kjer elek- trika lahko napravi tako delo hitreje in bolje. Se več stroji na motor povespejšijo utis na trgovino in ugajajo odjemalcem.

The New York Edison Company At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600 Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public 424 Broadway Spring 9896 126 Delancey St. Orchard 1969 10 Irving Pl. Stuyvesant 5600 362 E. 149th St. Melrose 9900 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Farragut 3000

Elektrika bo napravila

Grocerist izgubi mnogo časa in moč pri vrtenju svojega velikega mlina za kavo. On naj si umisli motor in pusti, da elektrika napravi delo zanj. On si ohrani moč in ima potem več ča- sa postreči svojim odjemalcem.

Ravno to velja tudi za mesarja in njegov mlin za meso in vse druge trgovce, ki rabijo stare metode, kjer elek- trika lahko napravi tako delo hitreje in bolje. Se več stroji na motor povespejšijo utis na trgovino in ugajajo odjemalcem.

The New York Edison Company At Your Service General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600 Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public 424 Broadway Spring 9896 126 Delancey St. Orchard 1969 10 Irving Pl. Stuyvesant 5600 362 E. 149th St. Melrose 9900 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Farragut 3000

Elektrika bo napravila

Grocerist izgubi mnogo časa in moč pri vrtenju svojega velikega mlina za kavo. On naj si umisli motor in pusti, da elektrika napravi delo zanj. On si ohrani moč in ima potem več ča- sa postreči svojim odjemalcem.

Ravno to velja tudi za mesarja in njegov mlin za meso in vse druge trgovce, ki rabijo stare metode, kjer elek- trika lahko napravi tako delo hitreje in bolje. Se več stroji na motor povespejšijo utis na trgovino in ugajajo odjemalcem.

Iščem svojega brata JOHNA MU- REN, ki je odšel od tu v Mil- waukee, Wis. Ker ne vem prav nič o njem, zato prosim, da se mi javi, ali pa če kdo izmed ro- jakov ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Frank Mu- ren, 1121 Lawmill Ave., South Side, Pittsburgh, Pa. (16-18—2)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

ZA LETO 1916
Cena mu je 35c.

Dobi se pri: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt St., New York. U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki: Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleve- land, Ohio.

Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave., Cleveland, O. Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa. L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogryn, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill. H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Hol- mes Ave., Indianapolis, Ind. M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopni- kov po drugih naselbinah. Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Rok Firm, Frontenac, Kansas. Jakob Petrič, Chisholm, Minn.

Frank Gabrenja, John- stown, Penna. Louis Vesel, Gilbert, — Minn.

Mat. Kamp, La Salle, Ill. Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

124 W. 42nd St. Bryant 5262 151 E. 86th St. Lenox 7780 27 E. 125th St. Harlem 4020

Elektrika bo napravila

Grocerist izgubi mnogo časa in moč pri vrtenju svojega velikega mlina za kavo. On naj si umisli motor in pusti, da elektrika napravi delo zanj. On si ohrani moč in ima potem več ča- sa postreči svojim odjemalcem.

Ravno to velja tudi za mesarja in njegov mlin za meso in vse druge trgovce, ki rabijo stare metode, kjer elek- trika lahko napravi tako delo hitreje in bolje. Se več stroji na motor povespejšijo utis na trgovino in ugajajo odjemalcem.

The New York Edison Company At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600 Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public 424 Broadway Spring 9896 126 Delancey St. Orchard 1969 10 Irving Pl. Stuyvesant 5600 362 E. 149th St. Melrose 9900 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Farragut 3000

Elektrika bo napravila

Grocerist izgubi mnogo časa in moč pri vrtenju svojega velikega mlina za kavo. On naj si umisli motor in pusti, da elektrika napravi delo zanj. On si ohrani moč in ima potem več ča- sa postreči svojim odjemalcem.

Ravno to velja tudi za mesarja in njegov mlin za meso in vse druge trgovce, ki rabijo stare metode, kjer elek- trika lahko napravi tako delo hitreje in bolje. Se več stroji na motor povespejšijo utis na trgovino in ugajajo odjemalcem.

The New York Edison Company At Your Service General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600 Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public 424 Broadway Spring 9896 126 Delancey St. Orchard 1969 10 Irving Pl. Stuyvesant 5600 362 E. 149th St. Melrose 9900 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Farragut 3000

Elektrika bo napravila

EMILE GABORIAU:

GOSPOD LECOQ

10

(Nadaljevanje).

TRINAJSTO POGlavJE.

V javni mrtvašnici se je kar trilo ljudi. — Lecoq je rekel kočiji, da naj počaka, zatem je pa vstopil.

Grozen je bil pogled na žrtve. — Lecoq je gledal naokoli, toda Absinta ni nikjer opazil.

— Ali je pozabil? — To ni njegova navada!

Slednjič je šel k nadzorniku in ga vprašal:

— Ali so že spoznali kako žrtev?

— Nobene še ne. — Vso noč so hodili ljudje gledat, spoznali pa niso nobenega.

— Oprostite, ali ni bil tukaj neki detektiv?

— Seveda je bil.

— Kam je pa šel? — Zdi se mi, da ga ni več tukaj.

— Ali ste tudi vi detektiv?

— Da.

— Kako je vaše ime?

— Lecoq.

Nadzornik se je nasmešnil in rekel:

— Tukaj imam pismo, katerega mi je bil pred kratkim izročil vaš tovariš.

Lecoq je odprl zalepko in bral:

Gospod Lecoq: —

Stražil sem v bližini mrtvašnice in si natančno ogledal vsakega prišleca. Okoli devete ure so prišli trije mladi ljudje. Po obleki sem sodil, da so trgovski pomočniki ali kaj podobnega. Naenkrat je prvi prebledel in poenklil ostala dva za rokav ter zašepetal: — Gustav!

— Ali ne boš molčal? — mu je rekel drugi in ga je zno pogledal. — O ti prokleta šema! — Ali nas hoče spraviti pred sodišče?

Zatem so odšli, jaz pa za njimi. — Mladji mož, ki je bil prvi izpregovoril, je bil tako preplašen, da sta ga morala ostala dva peljati za roko. — Šli so v malo gostilno, jaz pa za njimi. — To pismo vam pišem in pri tem pe ne izpustim onih treh izpred oči. Nadzornik vam bo dal to pismo, vi pa delajte po svoji pameti in razumu.

Absint.

Lecoq se je zjasnil obraz.

Voznik ga je vprašal:

— Ali ste kaj izsledili?

— Tiho, tiho, nikar me ne motite.

Pri justični palači je izstopil in se je le s težavo iznebil starega kočijaža.

— Če me boste še kaj potrebovali, vam bom vedno na razpolago. — Kar name se obrnite. — Jaz sem oče Papillon in sem uslužben pri gospodu Trigaultu. — Nikar ne pozabite! Številka je 998. — samo dve manj kakor tisoč.

V drugem nadstropju, kjer so uradne sobe preiskovalnih sodnikov je vprašal detektiv služabnika, če je sodnik Escorval že v svojem kabinetu.

— Gospod Escorval ni danes prišel in ga najbrže več mesecev ne bo.

— Kako? — Kaj hočete s tem?

— Ko je hotel včeraj stopiti iz kočije, je tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo.

ŠTIRINAJSTO POGlavJE.

Take nesreče se skoraj vsak dan dogajajo, kljub temu pa Lecoq ni bil nič kaj zadovoljen.

— Ali se vam to tako čudno zdi?

— Kaj bi se mi zdelo čudno?

Lecoq je lagal.

Zdelo se mu je, da sta samomorilni poskus morilcev in nenadno ponesrečenje preiskovalnega sodnika v nekaki zvezi. — Žal mu je bilo, da tega izvanredno zanimivega slučaja ne bo preiskoval tako visoko izobražen sodnik kot je Escorval.

— Če je tako — je rekel služabniku bom pa odšel. — Kdaj se bo pa vrnilo zaslišanje?

— Ali se šalite? — Ali mislite, da ne more biti pridige, če ni mežnarja v cerkvi? — Pred eno uro je bila cela zadeva poverjena drugemu preiskovalnemu sodniku. — Gospod Segmueller bo vodil preiskavo. — Ali ga poznate? — To vam je tič, ta gospod! Je že vsaj malo bolj prijazen kakor so ostali preiskovalni sodniki.

Lecoq je potkal na vrata št. 32.

— Naprej!

Vstopil je in zapazil pred seboj štirideset let starega, visokega moža, ki je veselo vzkliknil:

— Ali ste vi detektiv Lecoq? — Prav dobro! — Sedite! — V petih minutah se bo že lahko začelo.

Lecoq je sedel na stol in začel opazovati sodnika. Bil je na videz zelo prijazen mož. Na obrazu se mu je brala odkritosrčnost in dobrohotnost. — Njegove kretnje niso bile popolnoma nič prisiljene.

Doma je bil iz Alzacije in je znal potemtakem tudi nemško.

Segmueller je imel svoj poseben sistem — vsak sodnik ima svojega — in njegov sistem je bila dobrohotnost. — Njegovi tovariši so bili strogi, v gotovih slučajih celo surovi, on se je pa vedno držal nekoliko na smeh in je bil vedno doberhoten.

Ko je prebral Lecoqovo poročilo, mu je rekel:

— Gospod Escorval me je obvestil, da se lahko na vas popolnoma zanesem.

— Vse bom storil, karkoli bo v moji moči.

— Vaše poročilo je izborna. — Mladji ste še, toda če boste tako napredovali, kakor ste dozdaj, boste še marsikaj dosegli.

Detektiv se je priklonil in zardel.

Lecoq mu je v naglici povedal, kaj mu je bil sporočil Absint ter položil na mizo v papir zavit prah, katerega je bil nastrgal z obtoženčevih nog ter zavojček prahu iz celice v Barriere d'Italie, kjer je bil obtoženec prvo noč zaprt. Zatem ga je prosil, če bi smel biti pri zaslišanju navzoč, kar mu je sodnik drage volje dovolil.

Ko je prišel še sodnikov tajnik, debel in dobrodušen možak, je sodnik pozvonil in naročil slugi:

— Pripeljte starko Chupin!

Trenutek pozneje je vstopila starka in se začela na vse strani priklanjati. — Ni bila prvi pot pred sodiščem in je prav dobro vedela, kako veliko spoštovanje je treba izkazati sodnijski gospodi. — Sive lase si je bila počesala, obleko je uredila, kolikor je mogla. — Delala je tako nedolžen obraz kot da bi bila najbolj poštena ženska na svetu.

— Kaka komediantinja! — je zamrmral sodnik. — Vaše ime?

— Aspazija Clapard, moj dobri gospod, udova Chupin. — Svoje poročne listine imam doma v omari in če bi koga poslali tja. —

— Koliko ste stari?

— Štirinajdeset let.

— S čim se bavite?

— Krčmarica sem na Rue Chateau-des-Rentieres. — Vi ste bili že večkrat kaznovani. — Da, večkrat sem bila že tako nesrečna, moj dobri gospod. — Najprej ste se morali zagovarjati zaradi sleparije. — Da, pa sem bila oproščena. — Že mogoče. — Ko je bil vaš mož zaprt, ste morali sedeti zaradi tatvine en mesec in kmalo zatem tri mesece. — Veliko sovražnikov imam. Ker sem poštena, trosijo o meni vsakovrstne stvari po svetu. — Nadalje ste bili kaznovani, ker ste pripravili svojo mladotletno hčer da je postala vlačuga. — To so storile druge, ničvredne ženske, ki se prodajajo za denar. — Jaz ne, o jaz ne! — To je bila torej vaša preteklost. — Zdaj je postala vaša krčma jama razbojnikov. — Vaš sin je bil že štirikrat kaznovan. On je lump, da mu ga ni para. Nasprotno je pa žena vašega sina poštena. — To mi je povedal komisar vašega okraja. — Njenega otroka bi vi radi dobili, kaj ne, da bi ga vzgojili, kakor ste svojega sina? — O moj Bog, da bi vzgojila svojega unuka, svojega ljubega Tota, za slabega človeka? — Moj Bog, moj Bog, kaj mislijo o meni ljudje! — Potem se vam očita, da ste hoteli spraviti oblasti na krivo sled. — Moj Bog, ali je to mogoče? — Pazite, vi ste sokrivi zločina! — Ko je prišla policija, niste hoteli ničesar povedati. (Nadaljevanje prihodnjé).

dobite "GLAS NARODA" akozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIKO ORGANIZIRANA.

POSREDOVNI BOJ

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VIA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolačević Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užtkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Rodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nenote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Grigolach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hoyer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Ne bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žno krizemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretežitiv naša vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa preprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
SLOVENSKIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NAJJI!

Mr. ZVONKO JAKŠEK, ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tošadna potrdila. Upravištvu "Glas Naroda"

Mr. ZVONKO JAKŠEK, ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tošadna potrdila. Upravištvu "Glas Naroda"

Prosti nasvet in Informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" of the State of New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili ošeparjeni, oropa ni ali s katerimi se je slabo rav nali.

Besplačno se daje nasvete pri seljencem, kateri so bili ošeparjeni od bankirjev, odvratnikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, upravljalcev, kalipotov in posrednikov gostiln.

Daje se informacije v naravnih sseljajih zadevah: kako: postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT (State Department of Labor) BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 80 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo sveder od 8. do 10. ure.

Rojaki, naročite se na "GLAS NARODA", edini slovenski dnevnik v Ameriki.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izločjem in popravljani po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sodaj v svojem lastnem domu. V popravah vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršna kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1617 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

Na 80-tih straneh in vsaka stran je 10% pri 13% palec velikih

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 strahah; vsaka stran 8 pri 14 palec.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v ranih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Bavn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v snamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo safejleni atlas. Pri večjem odjemu dame popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PREŠKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki šele dobijo ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma iskrenja ali imena parnika.

Obratiti se skupno na njega, kjer boste točno in celotno postroženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 60 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljke tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancom v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.